Gemeente Amsterdam

21-01-2025

Amstelpark

Instandhoudingsplan Monumentale Hoofdstructuur

BIJLAGEN

Leeswijzer

Instandhoudingsplan Monumentale Hoofdstructuur Amstelpark
Deze bijlagen behoren bij het Instandhoudingsplan Monumentale Hoofdstructuur Amstelpark. De bijlagen bestaan uit een verzameling Ao posters, die voor deze bundeling zijn verkleind naar A3.

Bijlage 1: Het monumentale casco
Bijlagen 1A t/m 1G gaan over diverse thema's die het gehele park beslaan, zoals het oorspronkelijk gedachtengoed, de opbouw van het monumentale casco en een beschrijving van de aanpak van al dan niet monumentale tuinen, bouwkundige elementen, meubilair en bewegwijzering.

Bijlage 1: Deelgebieden
Bijlagen 1.1 t/m 1.15 gaan over de 15 verschillende deelgebieden waarbij per deelgebied is omschreven:
1. Monumentaal casco: welke onderdelen het monumentale casco betreffen en in stand gehouden dienen te worden.
2. Beschadigd monumentaal casco: Deze onderdelen dienen hersteld te worden d.m.v. groot onderhoud of dagelijks beheer.
3. In de toekomst te ontwikkelen/mogelijke herinrichting. Dit betreft locaties die in de toekomst mogelijk ontwikkeld kunnen worden. Dit instandhouginsplan betreft geen concrete inrichtingsplannen, maar geeft een mogelijke denkrichting weer, en agendeerd diverse opgaves voor de toekomst. Wanneer voor deze locaties budgetten beschikbaar zijn voor herinrichting zal voor die desbetreffende locatie een passend participatietraject worden opgestart.

Bijlage 2: Kaarten op A3
In deze bijlage zijn de drie kaarten opgenomen met daarop de schetsmatige situatie uit 1972, het monumentale casco en het instandhoudingsplan met mogelijke ontwikkelingen in de toekomst.

Bijlage 3:
In deze bijlage is een lijst opgenomen met alle in de eerdere bijlagen genoemde wijzigingen en adviezen geprioriteerd in de tijd.

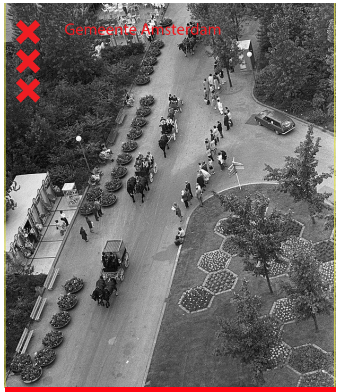

Amstelpark
Instandhoudingsplan Monumentale Hoofdstructuur
21-01-2025

Inhoud

Bijlage 1: Posters per thema en per deelgebied

Het Monumentale Casco p3
1A Oorspronkelijk plan en uitgangspunten monumentaal casco p4
1B Bosgordels p5
1C Vista's p6
1D Aanpak hoofdroute p7
1E Aanpak (monumentale) tuinen p8
1F Aanpak bouwkundige elementen p12
1G Entree's meubilair, openingsregime, verkeer en bewegwijzering p14

Deelgebieden p14
1.0 Zonering deelgebieden p16
1.1: Bastion en Entree Noord p17
1.2: Entree, Doolhof en Minigolf p18
1.3: Internationale inzendingen + Planten der Werelddelen p19
1.4: Rosarium p20
1.5: Modelboomkwekerij en Vijvertuin p21
1.6: Wonen met groen p22
1.7: Zichtas Glazen Huis en westzijde Vijver p23
1.8: Oostzijde Vijver p24
1.9: Rhododendronvallei p25
1.10: Bedreigde Flora, Bedreigde Fauna p26
1.11: Volkstuinen, Schooltuinen en Hobbyland p27
1.12: Entree Oost en Trimbaan p28
1.13: Dahliarama p29
1.14: Iristuin p29
1.15: Station en Koeweide p30

Bijlage 2: Kaarten op A3

Kaart 1 Schetsmatige situatie 1972 p33
Kaart 2: Monumentaal Casco p34
Kaart 3: Instandhoudingsplan p35

Bijlage 3: Prioriteitenlijst met herstelwerkzaamheden d.m.v. groot onderhoud

Prioriteitenlijst p36

Amstelpark

Instandhoudingsplan Monumentale Hoofdstructuur
BIJLAGE 1: Het monumentale casco

Amstelpark: Instandhoudingsplan Monumentale Hoofdstructuur

1A. Oorspronkelijk plan en uitgangspunten monumentaal casco

1. Schetsmatige Situatie 1972

2. Monumentaal Casco
(in stand houden en herstel d.m.v. groot onderhoud)

3. Instandhoudingsplan Amstelpark
(ontwikkelrichting in de toekomst)

De kaarten

Bij het opstellen van dit instandhoudingsplan is gekozen om deze drie kaarten op te stellen als belangrijkste product.

Kaart 1 geeft de situatie van 1972 schetsmatig weer. Helaas is na de aanleg van de Floriade geen totaal kaart gemaakt met de gehele situatie ten tijde van de Floriade. Diverse delen van het park zijn in de praktijk anders uitgevoerd dan op de tekening stond, ook zijn van vele inzendingen geen kaarten meer beschikbaar. Op deze kaart is de situatie ingeschetst op basis van luchtfoto's archieffoto's en tekeningen. Zo is een zo goed mogelijke reconstructie gemaakt die helpt bij het maken van afwegingen bij mogelijke herinrichtingen in de toekomst.

Kaart 2 geeft alle essentiële elementen van het monument weer. Dit casco is de ruimtelijke basis van het park en dient in stand gehouden te worden d.m.v. groot onderhoud en dagelijks beheer. Een aantal monumentale tuinen behoren ook tot dit casco.

Kaart 3 geeft een doorkijkje naar de toekomst. Dit instandhoudingsplan is gericht op behoud door ontwikkeling. Het betreft geen concrete herinrichtingsplannen maar een denkrichting voor de toekomst. Wanneer budgetten beschikbaar zijn voor herinrichtingen en concrete projecten gestart worden, zullen voor deze locaties passende participatietrajecten gestart worden.

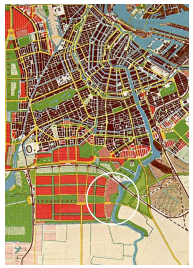

AUP 1935

Het huidige Amstelpark werd in het AUP benoemd als tentoonstellingsterrein in de open lucht.

Ruimtelijk principe opbouw Amstelpark

Het ruimtelijk casco van het Amstelpark bestaat uit bosgordels met daartussen open ruimtes met diverse tuinen en inzendingen van de Floriade uit 1972. Een belangrijke karakteristiek van de tuinen is dat ze altijd aan of over een hoofdpad liggen en gescheiden zijn door dichte bosgordels. Kleinere tuinen worden begrensd door taxushagen, als overgang tussen bosgordel en tuin.

Essentiële dragers

Het casco bestaat uit bosgordels met open plekken en zichtlijnen verbonden door hoofdroutes, allen deel uit makend van de Floriade van 1972.
(Uit: Cultuurhistorisch Onderzoek Amstelpark 2022)

Essentiële invullingen

Enkele tuinen, de spoorlijn, enkele bouwwerken, pergola's, overkappingen en molenstenen maken deel uit van de essentiele invullingen. Allen maakten deel uit van de Floriade van 1972.
(Uit: Cultuurhistorisch Onderzoek Amstelpark 2022)

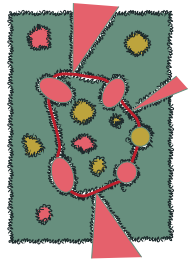

Monumentwaarden Amstelpark:

Het monument betreft een tentoonstellingsterrein in de open lucht:

Het casco van bosgordels en vista's is monumentaal: in stand houden, eventueel aanhelen en behouden waar ruimtelijk essentiele onderdelen zijn verdwenen.
De hoofdroute is monumentaal, in stand houden en (ruimtelijk) in ere herstellen.

Enkele tuinen zijn monumentaal: behouden en groot onderhoud / renovatie conform oorspronkelijk plan.
Enkele bouwkundige elementen zijn monumentaal; wanneer context is verdwenen, hier context toevoegen.
Overige tuinen ruimte voor ontwikkeling

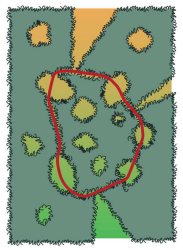

Gebruik

De noordzijde van het park kent grotere gebruiksdruk, hier bevinden zich de speeltuinen, midgetgolf, kinderboerderij en hier worden evenementen gehouden. Bv. Pure markt

De zuidzijde is rustiger qua aard.

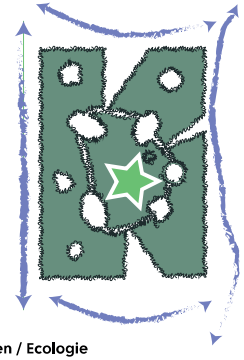

Natuurwaarden / Ecologie

De bosgordels bestaan van oorsprong uit inheemse beplantingen. De gordels kennen daardoor een grote natuurwaarde. De natuurwaarde dient behouden te blijven en biedt ruimte voor dieren om zich door het gehele park te verspreiden.
Dit zelfde geldt voor de watergangen rondom het park. Deze oevers zijn en blijven natuurvriendelijk.

De diverse (monumentale) tuinen in het park liggen als bijzondere parels verspreid door het park. Van oorsprong zijn dit inzendingen van de Floriade en ze kennen een grote verscheidenheid aan beplanting. Dit principe blijft overeind. De parels wijken af qua beplanting ten opzichte van de bosgordels. Door de grote variatie hierin kent het Amstelpark een grote diversiteit aan flora. Dit is een van de kwaliteiten en dient behouden en versterkt te worden.

Amstelpark: Instandhoudingsplan Monumentale Hoofdstructuur

1B. Bosgordels

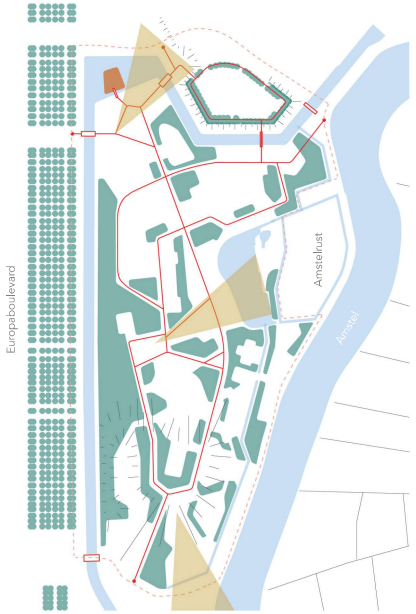

Kaart 1. Bosgordels en vista's volgens de auteurs van het Cultuurhistorisch onderzoek Amstelpark. De auteurs onderscheiden drie vista's.

Kaart 2. Bosgordels en vista's na bestudering luchtfoto's en oude ontwerptekeningen, in combinatie met terreinbezoek

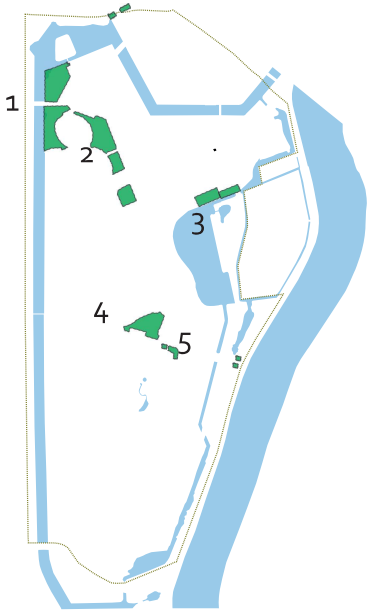

Kaart 3. Herplant van bosgordels waar deze verdwenen zijn. Bij de entree-zone (1) bij het Rosarium en Amsteltrouw is een aangepast en meer transparant mengsel op zijn plaats, zodat het zicht richting het water en het entreegebied open blijft, maar vanuit het park gezien de stad achter hoge broomkronen verdwijnt.

Kaart 4. Het gebied met als thema Nieuw Land was altijd al drassig. Het is verruigd en er zijn wilgen opgeschoten. Door gericht beheer kan het rietland weer terugkomen. Hiermee wordt ook een relatie gelegd met de achterkant van de particuliere buitenplaats Amstelrust.

Strategie Bosgordels

De bosgordels vormen het ruimtelijke geraamte van het park. Ze bestaan uit bomen en heesters en een kruidlaag. De bosgordels in het Amstelpark zijn stevig van maat, het zijn groene massa's. Ze sluiten de buitenwereld buiten. Ze vormen de wanden van verschillende grote kamers in het park, en vormen overgangen tussen verschillende parkdelen. Daarnaast omlijsten ze de vista's naar specifieke bakens of herkenningstekens buiten het park. De bosgordels zijn in de periode na de Floriade verder uitgegroeid en doorontwikkeld en hebben ecologische betekenis voor dieren en planten. De bosgordels zijn een wezenlijk deel van het ruimtelijk casco van het ontwerp van de Floriade, en zijn uniek in Amsterdam. De gordels worden dan ook in ere hersteld op plekken waar deze verdwenen zijn, en waar ze wezenlijk een rol speelden in de ruimtelijke compositie.

Sortiment bosgordels

De bosgordels bestaan uit inheemse bomen met inheemse onderbeplanting. Uitheemse soorten en bijzondere cultivars staan in de tuinen/inzendingen. Daardoor is er een grote diversiteit aan flora in het park. Qua sortiment in de gordels is wel een verdeling zichtbaar qua bomen over het park.

Acacia Alleen in tuinen toegepast

Paardekastanje Alleen in tuinen toegepast

Linde Alleen in tuinen toegepast

Kers Alleen in tuinen toegepast

Vleugelnoot Alleen in tuinen toegepast

Plataan Alleen in tuinen toegepast

Sortiment Bosgordels

Bron: maps.amsterdam

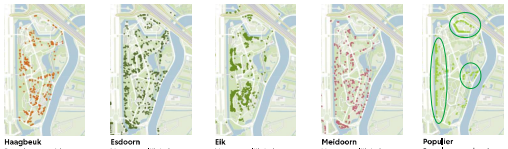

Haagbeuk
Breed verspreid
Alleen in bosgordels
2 uitzonderingen:
Rozarium en zichtlijn bij entree
(geplant 1969)

Esdoorn
Voornamelijk in bosgordels
2 uitzonderingen:
Zilveresdoorns bij hoofdentree en Dalliarama
Andere esdoorns in tuinen zijn van later datum.

Eik
Voornamelijk in bosgordels
1 Uitzondering: Quercus shumardii bij hoofdentree in de zichtlijn. Andere eiken in tuinen zijn van later datum.

Meidoorn
Voornamelijk in bosgordels, ze liken wel vaker in kleine groepjes op de randen van de bosgordels te staan.
3 uitzonderingen: in het rozarium. Andere Meidoorns in tuinen zijn van later datum.

Populier
Populus canadensis 'Robusta' in bosgordels.
Populus tremula op bastion
Rlitje populus tremula erecta bij landeninzending van later datum.

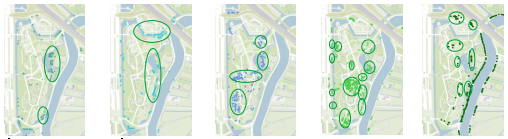

Els
Voornamelijk bij land in wording, enkele langs westzijde aan water kant. Rest van later datum.

Wilg
Oorspronkelijk voornamelijk aan oostzijde langs watergang en bij land in wording, en voet van bastion. Rest van later datum

Berk
Voornamelijk in tuinen: Rodo vallei, dalliarama, gebied rondom glazen huis, land in wording en landeninzendingen. Daar buiten van later datum.

Es
Aan waterkant (overkant) westzijde, waterkant oostzijde, land in wording zuid. bedreigde flora en zuidertree. grotendeels origineel!

Iep
De ieper die er staan zijn grotendeels oud, i.v.m iepenziekte niet terug geplant? voornamelijk in bosgordels

Ontwikkeling

Op een aantal cruciale plekken zijn bosgordels verdwenen. We onderscheiden achtereenvolgens:

1. Bosgordels bij de hoofdentree aan de Europaboulevard
Bij de hoofdentree hebben de bosgordels plaatsgemaakt voor de bebouwing van respectievelijk het Rosarium en Amsteltrouw. De manier van binnenkomen is daarmee veel minder sprekend geworden. In plaats van over een brug en door een poort met aan weerszijden zware beplanting kom je nu binnen met aan weerszijden lage bebouwing met er omheen diffuus groen en een wirwar aan verharding.

Herstel van de bosgordel zoals hij was is hier niet mogelijk, tenzij de bebouwing verdwijnt. Dat laatste achten we niet realistisch. Wel kunnen we de ruimte rondom de bebouwing aanpassen en het opgaande groen hier zwaarder aanzetten. Dat betekent dat de bebouwing meer omlijst wordt door het groen. De gebouwen worden omgeven door bomen, heesters en lage beplanting en zo als het ware opgenomen wordt door het groen. Dit groen zal wel anders van karakter zijn dan de oorspronkelijke bosgordels. Hoge heesters direct tegen de bebouwing lijken ons niet gewenst omdat daarmee het contact tussen bebouwing en buitenruimte teveel wordt doorbroken. Ook zullen we bomen minder dicht op elkaar kunnen aanplanten. Daarom adviseren we om een eenduidig mengsel te ontwikkelen dat wel past bij de oorspronkelijke bosgordels, maar wat transparanter van karakter is en dat zowel rondom het Rosarium als rondom Amstelrust kan worden toegepast. Daarbij kijken we kritisch naar de verharding en halen deze weg waar dat mogelijk is.

2. Omlijsting rosarium
De bosgordel aan de noord- en oostkant van het rosarium is verdwenen. Deze kan weer teruggebracht worden, met inpassing van de later toegevoegde rozenkoepel. Het rosarium krijgt dan in combinatie met een pergola aan de noordkant weer meer het oude besloten karakter terug.

3. Bij de Japanse tuin
De Japanse tuin lag vroeger meer omgeven door bosgordels. Door bosgordels terug te brengen wordt het verrassende effect van de tuin met het doorzicht over het water sterker. De imitatie-japanse tuin kan verdwijnen. Dat is ook gunstig vanuit het beheer. Het gazon langs de oever van het centrale meer verdwijnt. Komend door de bosgordel is er straks eerst de herstelde zwartgeblakerde Japanse schutting en vervolgens een doorkijk onder de pergola naar het water.

4. Bij het Glazen huis
De zichtlijn vanuit het Glazen huis werd oorspronkelijk aan de zuidkant begrensd door een bosgordel. Deze is in de loop der tijd veranderd in een onduidelijke en wat benauwende tuin. Terugbrengen van de bosgordel verstrekt de zichtlijn en beperkt het beheer.

5. Bij de walibi's en het zeehondenverblijf
Bij de walibi's was oorspronkelijk ook een bosgordel. Wanneer de walibi's uitsterven of verhuizen kan het terrein opgeruimd worden en kan hier de bosgordel teruggebracht worden. Bij het restant van het dierenverblijf blijft een kleine ruimte uitgespaard blijven met een nadere invulling. Bijvoorbeeld voor een kleinschalige speelaanleiding met verwijzing naar bedreigde fauna of flora.

Bij het voormalig zeehondenverblijf kan nu al de omringende bosgordel hersteld worden. Ook hier blijft een nader in te vullen ruimte over. Deze ruimte kan bij de monumentale tuin Bedreigde Flora worden betrokken.

Het betekent dat het muziekpaviljoen Amstelhout (voorheen het gibbonverblijf) straks duidelijk wordt omgeven door bosgordels, en dat storende hekken kunnen verdwijnen. Het beeld wordt dan een stuk rustiger.

6. Te verwijderen spontane bosschage
Aan de westoever van de vijver lag oorspronkelijk een drassig gebied met als thema nieuw land. Er is veel spontane opslag van wilg en het rietland is verruigd. Het beheer kan zich richten op het terugbrengen van ruigte en riet. Dit kan door het niet herplanten bij het omwaaien of afsterven van bomen.

Amstelpark: Instandhoudingsplan Monumentale Hoofdstructuur

1C. Vista's

Bosgordels en vista's volgens de auteurs van het Cultuurhistorisch onderzoek Amstelpark. De auteurs onderscheiden drie vista's.

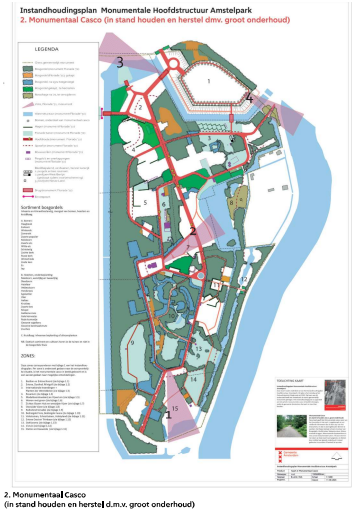

2. Monumentaal Casco
(in stand houden en herstel d.m.v. groot onderhoud)

1. Strategie Vista Koeweide richting de Riekermolen en de Amstel

Er is een duidelijke vista over de koeweide richting de Amstel met als blikvanger de oude Riekermolen, nog geschilderd door Rembrandt. De zichtlijn hecht het park aan het landschap van de Amsteloevers. Hier geldt dat de lage takken van solitaire bomen iets gesnoeid kunnen worden om de vista te versterken. Het is hier raadzaam vooral geen nieuwe bomen in de vista aan te planten.

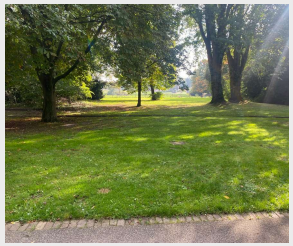

Vista vanaf het hoofdpad op de Riekermolen en de Amsteloever. Laaghangende takken van bomen belemmeren het zicht, de molen is amper te onderscheiden.

Beeld vanaf het secundaire pad over de koeweide, met een schitterende vista.
Dit geeft een mooi beeld van de potentie van de vista.

2.Strategie Vista vanaf het Glazen Huis richting de Vijver

Er is sprake van een duidelijke zichtlijn vanaf de entree van het Glazen Huis over het pad richting de fontein in de centrale vijver. Aan de zuidkant was vroeger al een bosgordel. Deze is inmiddels verdwenen maar kan teruggebracht worden. Hoge bomen in de coniferentuin versmallen de vista. Bij het uitvallen van bomen: herplant met een lager blijvend exemplaar, zodat de oorspronkelijke bosgordel de zichtlijn vista weer omkadert. De zichtlijn wordt nu hinderlijk onderbroken door bomen met lage zijtakken bij de centrale vijver. Opkronen van de bomen is een simpel middel om de zichtlijn richting het water te herstellen. Beperk ook herplant bij het uitvallen van bomen. Verder stellen we voor de fontein op zijn oorspronkelijk plaats terug te zetten, dus echt in de zichtas. Ook de speeltoestellen horen niet in de zichtas en direct aan de hoofdroute thuis. Deze passen in een eigen thematuin. Het beeld moet ongestoord door objecten richting het water gaan. Aan de kant van het Glazen Huis verstoren treurberken het markante beeld van de glazen gevels met daarop het massieve dak. Deze kunnen verplant worden. Het is raadzaam geen nieuwe bomen in de vista aan te planten en ook aandacht te besteden aan beperking van prullenbakken en ander straatmeubilair.

Zichtas vanaf het Glazen Huis richting de Centrale Vijver. Merk op dat het om een vrij nauw zichtvenster gaat door de hoge bomen in de coniferentuin.

Lopend vanuit het Glazen Huis richting de vijver is er nog geen wateroppervlak te zien. De fontein is wel zichtbaar, maar het is niet duidelijk dat je richting het centrale water loopt.Je loopt tegen een groene massa aan. Het pad is overigens aan de linkerkant in het verleden versmald.

Nog steeds is er geen zichtbaar water van de vijver. Het zicht wordt geblokkeerd door groen. Wel zien we weer de fontein, teveel rechts in beeld om echt de aandacht te trekken. In plaats van een mooi zicht op het water eisen rommelige details zoals de speelplek met het felgekleurde toestel en de schutting om het terras de aandacht op.

Bomen met zijtakken direct vanaf de grond belemmeren het zicht op het water. Ook de speelplek ligt ongelukkig. De hoge schutting rond het horeca-terras is storend en lelijk. In dit beschutte park lijkt een schutting ook overbodig en past een groene afscheiding beter.

Oorspronkelijke situatie veronderstelde zichtlijn

Zicht vanaf het entreegbied richting het Bastion: Bomen op het bastion en bomen aan overzijde van het water begrenzen de ruimte, stad niet in zicht.

Reuzenrad, haaks in de zichtlijn met manshoog talud en onderbeplanting

Bomen aan waterkant omzomen entreegebied

3. Strategie Vista Entreegebied

Van een duidelijke vista zoals in het cultuurhistorisch rapport is beschreven is hier volgens ons geen sprake. Het zou moeten gaan om een duidelijke vista richting het bastion komend vanuit de hoofdentree. Het bastion is nu niet zichtbaar vanwege bomen. In de Floriadetuin stond in de entreeruimte een spectaculair reuzenrad bovenop een manshoog talud dat alle aandacht opeiste. Deze veronderstelde vista heeft geen duidelijke focus op een object of gebied. En wordt ook niet begeleid of ingekaderd door bosgordels. De plaatsing van de bomen in 1972 maakt het onwaarschijnlijk dat de ontwerpers hier een vista voor ogen hadden.

We zien wel een belangrijke vista vanaf de brug naar het Bastion in de richting van Buitenveldert met de KPN-mast, de Zuidastorens en de RAI met het hotel. Deze bebouwing vertelt ons waar we zijn en daarom is deze zichtrelatie belangrijk om in stand te houden. Tegelijk zijn het zulke hoge gebouwen dat ze zich bijna ongeacht welke beplanting manifesteren, ook omdat je wegkijkt over het water. Cultuurhistorisch is deze vista waardevol. De Floriade strekte zich uit tot de RAI en het huidige Beatrixpark en was via een kabelbaan over de huidige A10 verbonden met het Amstelpark.

We negeren de veronderstelde vista richting het bastion. We constateren wel dat de entree behoefte heeft aan een duidelijker focus. De ruimte is verrommeld, onder andere door het statiönsgebouwtje midden in de ruimte, de bebouwing van Amsteltrouw, en een bonte verzameling straatmeubilair zonder veel samenhang. Verder mist de inrichting karakter. Dit zijn aspecten die we elders aan bod laten komen, waarbij we de entree als een van de tuinkamers behandelen.

Veronderstelde vista aan Noordzijde. Station Noord, ligt midden in de open ruimte, de Noordzijde is dichtgegroeid met grote bomen.

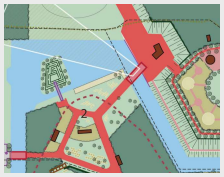

Schetsmatige situatie 1972

6. Een markant grootstedelijk panorama richting Buitenveldert, de Zuidas en de RAI vanaf de grote brug richting de noordingang en het bastion.

4. Strategie Vista Bastion richting Amstel

De vierde Vista betreft het zicht vanaf het Bastion richting de Amstel. Voor de aanleg van de kinderboerderij was hier ten tijde van de Floriade een kinderopvang en een verbreding van de rondgang rondom het Bastion. Door de aanleg van de kinderboerderij is deze verbreding en de rondgang van de hoofdroute doorbroken. De hoge hekwerken van de boerderij zijn vaak gesloten. De plek vanwaar deze zichtlijn richting de Amstel lag is nu niet meer toegangkelijk. De herinrichting van dit gebied naar aanleiding van de ontwikkelingen van de Zuid As Dok maken herziening van deze locatie noodzakelijk. Dit biedt echter wel kansen dit gebied anders in te richten en het zicht vanaf het Bastion naar de Amstel te herstellen.

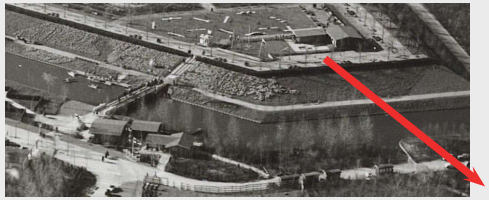

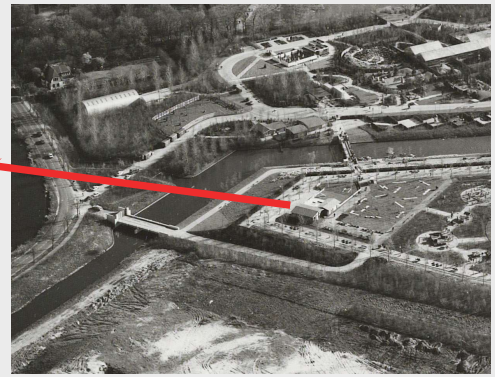

Amstelpark: Instandhoudingsplan Monumentale Hoofdstructuur

1D. Aanpak hoofdroute

Oorspronkelijk plan van de hoofdroute

De hoofdroute is onderdeel van het monumentale casco. Het padenpatroon heeft een bijzondere vormgeving met krommingen en wisselende breedtes, en wijkt duidelijk af van 19e eeuwse romantische parken.

De hoofdroute verbindt diverse thematuinen met elkaar. De route loopt soms langs de tuinen, soms er dwars doorheen en soms door een bosgordel.

De paden zijn gemaakt van asfalt met een afstrooilaag van grind De oorspronkelijke breedte varieert tussen 13m, 10m en 7 m. In 2012 is de hoofdroute van 13m op een aantal plekken versmald.

Zeer kenmerkend zijn de bomen in ronde plantvakken in het asfalt. Dit is een ingreep door de oorspronkelijke ontwerpers van de Floriade. De destijds al aangelegde paden werden door hen te breed gevonden. Oorspronkelijk waren de plantgaten niet voorzien van verdere onderbeplanting. Bij groot onderhoud in 2012 is dit helaas veranderd en zijn veel bomen in de paden verwijderd. De plantgaten van de bomen werden vierkant met een rollaag van klinkers. De plantgaten werden ook deels voorzien van onderbeplanting.

Betonnen molenstenen zijn gebruikt als informele zitelementen op de route. De vorm is afgeleid van molenstenen uit traditionele Hollandse windmolens. Dergelijke versleten molenstenen van natuursteen werden en worden gebruikt als sfeermaker in tuinen.

Detaillering met -meestal- verhoogde trottoirbanden met daarin kolken en een rollaag van gebakken klinkers tegen de band. De huidige banden zijn iets smaller dan de oorspronkelijke banden. Vandaag zou eerder gekozen worden voor afwatering van de paden op het aangrenzende groen in het kader van klimaatverandering en rainproof.

Details 1972

De opmerkelijke bomen in de paden zijn oorspronkelijk los gestrooid en in groepen aangeplant. De bomen staan in ronde plantgaten. De molenstenen zijn ook los verspreid. Bomen en molenstenen vormen een groep. De ronde plantgaten hebben dezelfde vormentaal als de stenen, ook de verlichting langs de hoofdroute bestaat uit lichtmasten met een ronde witte bol. Soms markeren molenstenen een hoek of liggen ze half in de beplanting. Op de tekeningen zijn kolken en banden aangegeven, maar de rollaag van klinkers tegen de band is niet te zien. Aan de beschrijving bij de tekening voor het groot onderhoud in 2012 is af te leiden dat de rollaag wel al aanwezig was.

Rhodo-vallei in 1972 met bomen in het asfalt

Originele molensteen van natuursteen.

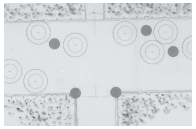

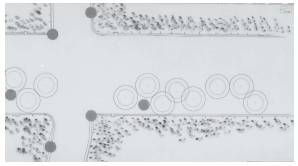

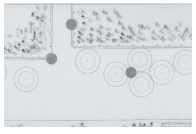

Concept

Het beeld dat we nastreven is den goed herkenbaar hoofdpad dat afwisselend langs of dwars door de verschillende thematische ruimtes van het park voert, en soms door de bosgordels.

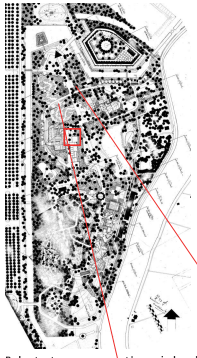

Padenstructuur anno 1972 met bomen in de paden
In de ontwerptekening voor de Floriade zijn op veel plekken bomen in de hoofdroute te zien

Detail: bomen in het asfalt van de hoofdroute bij het glazen huis in 1972. Deze bomen zijn grotendeels verdwenen.

Hoofdroute in 1972 met grote boomgroep van populieren in het asfalt, geplant in ronde plantgaten. Ander opvallend detail is de originele verlichting: een bol op een mast.

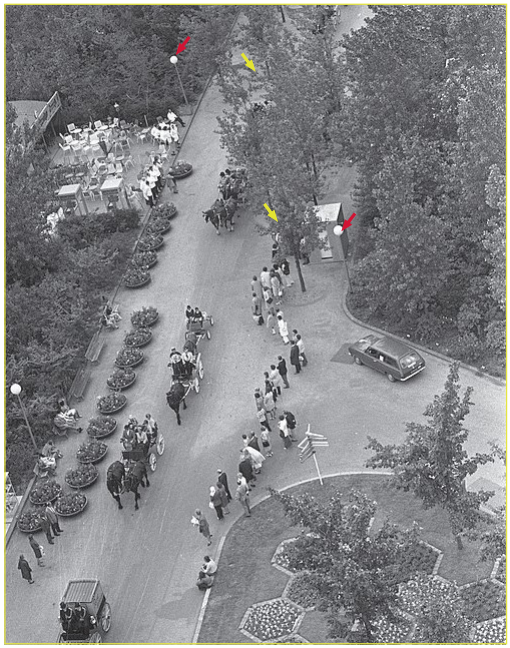

Groot onderhoud in 2012

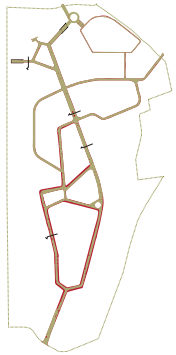

Padenstructuur: versmalde paden anno 2012 in de zuidelijke helft van het park

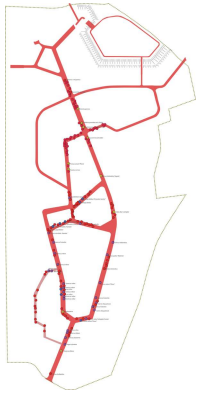

Padenstructuur anno 2023 met nog aanwezige bomen in de paden

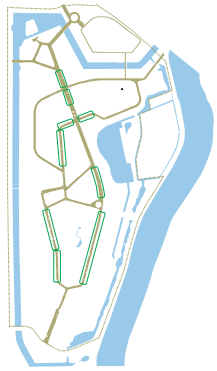

Locaties mogelijk herstel bomen in asfalt

In 2012 is de hoofdroute plaatselijk versmald en zijn de boomspiegels aangepast. Hierdoor zijn bomen die in het pad stonden aan de rand van het pad of zelfs buiten het pad komen te staan. Resultaat van de ingreep is dat er merkwaardige inhammen zijn ontstaan langs de randen van de paden. De ronde boomspiegels zijn veranderd in vierkante boomspiegels, afgewerkt met klinkerranden. De eenheid in vorm met de ronde molenstenen is daardoor verdwenen. De boomspiegels zijn beplant met een heel scala aan plantensoorten, soms zo hoog dat het zicht erdoor wordt geblokkeerd.

Huidige situatie

Beplanting in de boomspiegels en de dichter geworden heesterranden beperken het overzicht en geven al snel een gevoel van onveiligheid

Vierkante boomspiegels zijn extra nadrukkelijk door de rollaag van klinkers. De ronde vorm legde een relatie met de molenstenen.

Molenstenen met lelijke overlap over vierkante boomspiegel. oorspronkelijk waren de boomspiegels rond van vorm en zonder rollaag.

Bij de noordingang PARK is het asfalt vervangen door betonklinkers

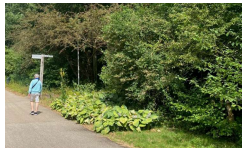

Beplanting met bijzondere vaste planten hoort thuis in thematuinen, maar vinden we ook verspreid langs de hoofdroute. Het wordt dan een incident. Langs de hoofdroute hoort een eenduidige en eenvoudig te beheren beplanting.

Bomen zijn door de versmalling van de paden ongelukkig aan de rand van het asfalt komen te staan.

Zeer karakteristiek zijn de bomen midden in de vaak brede asfaltpaden, gecombineerd met betonnen 'molenstenen' als informele zitaanleiding. De beplanting in de boomspiegel aan de voet van de bomen geeft een slordig beeld.

Door versmallen van paden zijn vreemde happen uit het asfalt ontstaan bij de boomspiegels.

De beplanting langs de randen van het pad is natuurlijk sinds de Floriade verder gegroeid in de hoogte en de breedte, en hangt soms over de paden. Dit gaat ten koste van overzicht en sociale veiligheid. Incidenteel zijn er groepen sierplanten langs de hoofdpaden aangeplant die veel beheer vragen en die er niet op hun plek zijn. Dergelijke groepen horen thuis in de thematuinen.

Amstelpark: Instandhoudingsplan Monumentale Hoofdstructuur

1D. Aanpak hoofdroute

Aanpak
We gaan uit van herstel van het monumentale eenduidige beeld van het oorsponkelijke ontwerp. Dat wil zeggen: een pad in asfalt met grindtoeslag in de toplaag, met losse groepjes bomen in ronde plantvakken in het asfalt. De bomen van 1e of 2e grootte staan in een rond onbeplant plantgat met halfverharding in de boomspiegel.

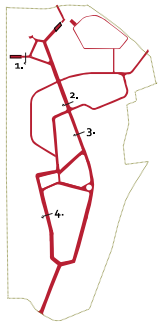

Versmalde paden
Versmalde asfaltpaden worden niet verbreed, maar de ruimtelijkheid wordt wel teruggebracht, zodat de hoofdroute weer als zodanig leesbaar wordt.

Aangrenzende tuinen
Het versmallen van paden heeft ook gevolg voor aanliggende tuinen en pergola's. Hier is maatwerk nodig voor een goede aanheling aan de versmalde paden. Bijvoorbeeld ter plaatste van de pergola bij de vlindertuin. In principe ligt de tuin direct aan de hoofdroute, niet er naast. Bij voorkeur wordt bij herinrichting de tuin zo ontworpen dat deze weer op logische wijze aan de hoofdroute grenst. Dit is maatwerk per locatie

Verlichting
De verlichtingsarmaturen langs de versmalde paden staan nog op hun oude plek, enkele meter van de rand van het pad dat ze moeten verlichten. De armaturen zijn niet origineel. De oorspronkelijke armatuur was een kunststof bol op een mast.
De overgebleven verlichting bestaat uit lantaarnpalen van het type Fryso Kramer. Dit is niet de originele verlichting. De locatie is wel origineel. Gezien de sluiting van het park in de avonduren wordt geadviseerd niet te investeren van het herstel van de kapotte verlichting. Wel wordt geadviseerd in overleg met de beheerder een aantal electrapunten te voorzien. Zodat tijdens evenementen hier gebruik van kan worden gemaakt.

Oorspronkelijk profiel 1: 7m

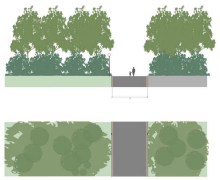

Huidig profiel 7m

Voorstel profiel 7m

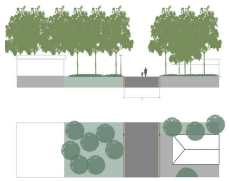

Ingrepen:
- terugbrengen hoge bomen met lage bosachtige onderbeplanting. Inheems sortiment, passend bij andere bosgordels.
- Tuinachtige beplanting verwijderen.

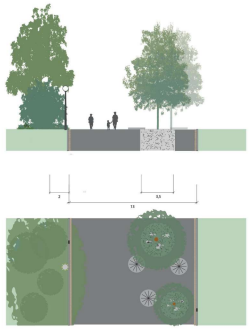

Oorspronkelijk profiel 2: 13m

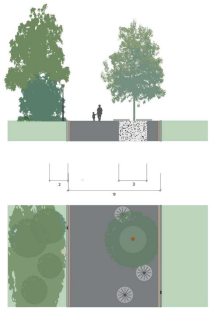

Oorspronkelijk profiel 3: 10m

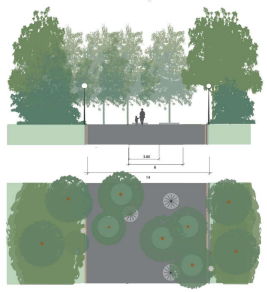

Oorspronkelijk profiel 4: 14m

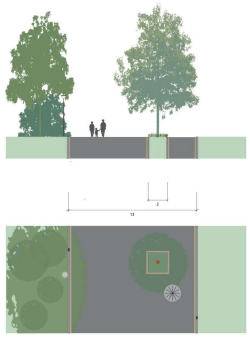

Huidig profiel 13m

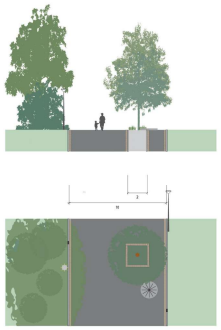

Huidig profiel 10m (niet versmald)

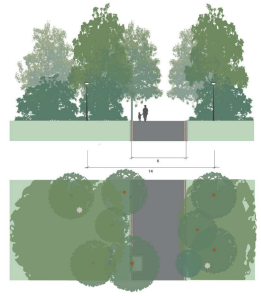

Huidig profiel versmald naar 6m

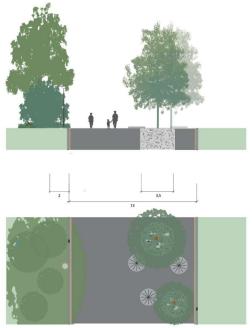

Profiel 13m ontwerp
Ingrepen:
- herstel ronde plantgaten
- aanplant verdwenen bomen
-toevoegen gestrooide molenstenen

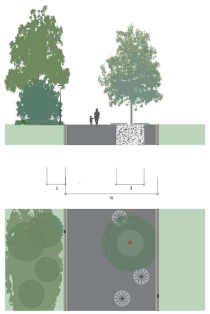

Profiel 10m ontwerp (niet versmald)
Ingrepen:
- herstel ronde plantgaten
- aanplant verdwenen bomen
- toevoegen gestrooide molenstenen
N.B. Conflict markt?? Nagaan

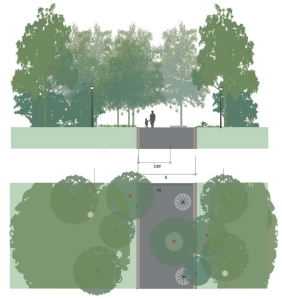

Profiel versmald tot 6m ontwerp
Ingrepen:
- 14m breedte heestervrij
- uitsterfbeleid bomen in de rand verharding
- aanhelen asfalt tot ronde boomspiegel
- terug brengen verdwenen bomen naast het pad en in ronde boomspiegels in het asfalt
- gestrooide molenstenen terugplaatsen langs de hoofdroute

Amstelpark: Instandhoudingsplan Monumentale Hoofdstructuur

1D. Aanpak hoofdroute

Randzone

Ter plaatse van de versmalde hoofdroute wordt het ruimtelijke systeem van de hoofdroute hersteld. De verharding wordt **niet** verbreed, maar ruimtelijk wordt het profiel in ere hersteld. In de randen langs de hoofdroute worden opgaande heesters verwijderd.

Hoofdroute grenst aan gras
Wanneer de versmalde hoofdroute grenst aan een grasveld wordt hetzelfde gras in de randzone ingezaaid

Hoofdroute grenst aan tuin.
Dit betreft maatwerk, en is afhankelijk van de aangrenzende situatie en ligging van de tuin. In het geval van de tuin Bedreigde Flora van Nederland wordt de zone ingezaaid met inheemse kruiden passend bij het aangrenzende district, zodat de tuin doorloopt tot aan het pad.

Hoofdroute doorkruist bosgordel
Ter plaatse van de bosgordels wordt de randzone eenduidig ingericht met inheemse wintergroene bodembedekkers als Vinca minor (maagdenpalm) of Hedera helix (klimop) als basis. Deze planten zijn sterk en groeien zowel in halfschaduw als in zon. De randzone vraagt hierdoor weinig beheer. Hierin gestrooid komen plantvakken als eilanden van wisselende grootte met hierin laag blijvende bloeiende inheemse vaste planten of stinzenplanten. Hierdoorheen gestrooid kleinere vakken met varens in een boeiend ritme als repeterende elementen. Bollen worden zo mogelijk gecombineerd met de laagblijvende inheemse danwel stinzenplanten. Over een lengte van 30- 50 m wordt eenzelfde sortiment gehanteerd met een beperkt aantal soorten vaste planten en varens. Dit is een ontwerpopgave voor een ervaren tuin- en landschapsontwerper of - architect.

Sortiment randzone

Bodembedekkers:
Hedera helix (klimop)
Vinca minor (maagdenpalm)

Varens:
Polypodium vulgare (gewone eikvaren)
Matteuccia struthiopteris (struisvaren)
Polystichum setiferum plumosum (zachte naaldvaren)

Bolgewassen:
Narcissus poeticus var. recurvus (dichtersnarcis) (150/m2)
Narcissus Thalia
Leucojum vernum (lenteklokje)
Leucojum aestivum (zomerklokje)

Vaste planten:
Polygonatum multiflorum (gewone salomonszegel)
Helleboris foetidus (stinkend nieskruid)

Eindbeeld van de hoofdroute ter plaatse van de versmalling:
- 14m breedte heestervrij
- uitsterfbeleid bomen in de rand verharding
- aanhelen asfalt tot ronde boomspiegel
- terug brengen verdwenen bomen naast het pad en in ronde boomspiegels in het asfalt (maatwerk)
- gestrooide molenstenen terugplaatsen langs de hoofdroute

Amstelpark: Instandhoudingsplan Monumentale Hoofdstructuur

1E. Aanpak (monumentale) tuinen

MONUMENTALE TUINEN

Uitgangspunt monumentwaardige tuinen:
Instand houden als aanwezig. Bij groot onderhoud diepgravend onderzoek naar de oorspronkelijke inrichting, en opstellen voorstel per locatie.
Voorbeeld: Rododendron vallei (2023-2024)

Monumentale tuinen/plekken : (Groot onderhoud/renovatie)
1. Doolhof
2. Internationale inzendingen EEG
(Rome, West Berlijn, België, Frankrijk) + haagstructuur aangrenzende tuinen
3. Japanse tuin (originele indeling)
incl pergola en zwart geblakerde schuttingdelen
4. Wonen met groen:
Rietveldpaviljoen, Meditatietuin, Pergola door ruimte omsloten met taxus hagen.
5. Omgeving Glazen huis in grasveld met berken, geen treurvormen!
6. Bedreigde Flora
7. Rhododendronvallei
8. Dahliarama
9. Iristuin

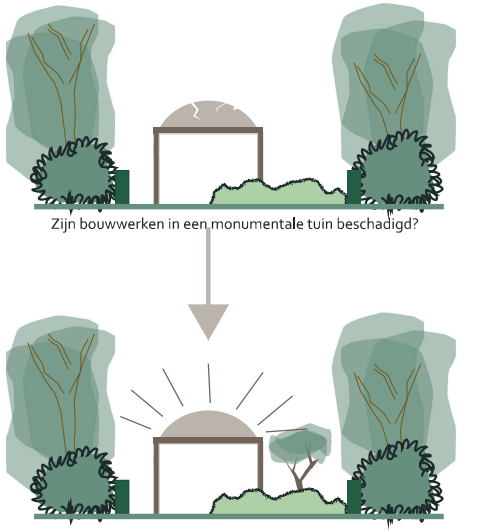

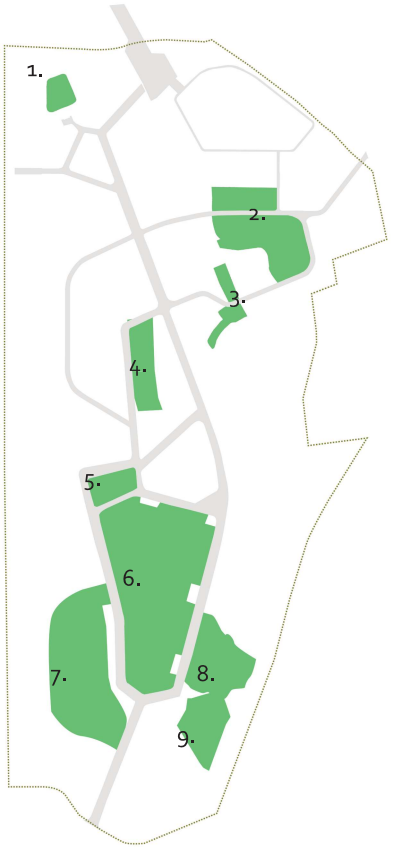

De treurberken voor het glazenhuis verrommelen de entree.

De Rododendron vallei is een van de monumentwaardige tuinen. De tuin is hard aan groot onderhoud toe.

Bedreigde Flora is onderdeel van het monument

Het Dahliarama is onlangs opnieuw ingeplant. De koepel dient nog vervangen te worden voor een origineel exemplaar.

Amstelpark: Instandhoudingsplan Monumentale Hoofdstructuur

1E Aanpak (monumentale) tuinen

NIET MONUMENTALE TUINEN

Dit betreft locaties waarvan de tuin of het bouwwerk vrijwel geheel verdwenen is:

Het casco en de compositie van de bosgordel en of hagen en open ruimte mag niet worden aangetast.

Op deze locaties is ruimte voor ontwikkeling of (tijdelijke Wisselende) tentoonstellingen

In tussentijd:
Hagen/overgang bosgordel behouden + Bloemrijk gras (ecologisch beheer)

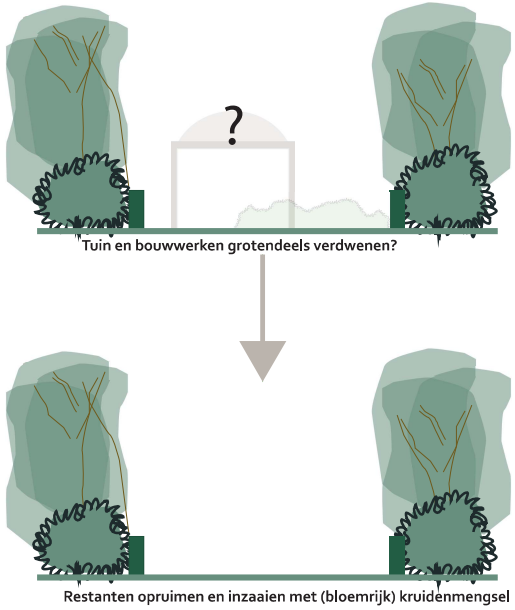

POTENTIEEL MONUMENTALE TUINEN

Het entreegebied en de vijvertuin ten zuiden van het Rosarium zijn twee gebieden die in potentie monumentwaardige tuinen zijn.
De vijvertuin omdat deze grotendeels in originele staat verkeert. De reden dat deze nu niet bij de monumentale tuinen is opgenomen is omdat de context van de tuin verdwenen is met de herinrichting van het gebied ten zuiden daarvan. Door de bouw van de Kas en de aanleg van de tuin met de vele leivormen/geknipte hagen is de context van de tuin verdwenen. Hierdoor valt deze buiten de monumentwaardige tuinen. Het ontwikkelen van de omgeving ten zuiden van deze tuin, zodanig dat deze weer onderdeel uitmaakt van een geheel biedt mogelijkheden voor het herstellen van de samenhang. In de tussentijd dient de vijvertuin in stand gehouden te worden.
Het entreegebied is potentieel een bijzondere plek. Door het verplaatsen van het treinstation, het bouwen van Amsteltrouw en het rosarium in de bosgordels en de veelheid aan divers meubilair, ronde plantvakken en laag vertakte bomen is de entreetuin verrommeld. Een herinrichting van deze tuin, met het herstel van de bosgordels, het zodanig inrichten dat het station op een logische wijze in de ruimte ligt, het aanpassen van de entree naar het rosarium en het geven van een impuls aan deze tuin als fleurige plek biedt mogelijkheden om de entree van het park weer nieuw leven in te blazen. Een verwijzing naar de eerste tentoonstelling van dit evenemententerrein is hier op zijn plek.

De vijvertuin is in potentie een monumentwaardige tuin: De inrichting is origineel. Door de plaatsing van de Kas en de aanplant van de boomkwekerij tuin is de context verdwenen.

Schetsmatige situatie van de vijvertuin in 1972. De tuin sloot ruimtelijk op een logische manier aan op de tuinen ten zuiden daarvan. Herstel en/of herontwerp van de context ter plaatse van de tuin rondom de kas biedt kansen.

Het entreegebied is in de loop der jaren mede door de bouw van Amsteltrouw en het Rosarium zijn grandeur verloren. Het verplaatsen van het station naar het midden van de tuin geeft de locatie samen met de cirkelvormige beplanting en nieuwe bomen een rommelig beeld.

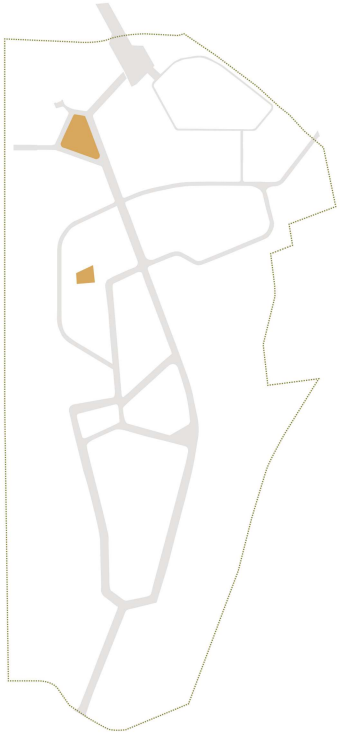

Amstelpark: Instandhoudingsplan Monumentale Hoofdstructuur

1F. Aanpak bouwkundige objecten

BOUWKUNDIGE ELEMENTEN

Situatie: Restanten van bouwkundige monumentwaardige elementen waarvan de tuin verdwenen is.
Herstellen bouwkundig element en herstellen van de context (eventueel toevoegen nieuwe context).
Dit alleen wanner de oorspronkelijke inrichting van belang was voor de Floriade of voor het tijdsbeeld.

Situatie: monumentwaardige tuin waarvan de bouwkundige elementen verdwenen zijn:
Herstellen bouwkundige elementen t.b.v. compleet maken tuin. Bv overkappingen/pergola's.
B.V. Daliarama, overkapping herstellen met originele koepel
Dit is maatwerk per locatie en in afstemming met Monumenten en Archeologie.

Niet monumentwaardige bebouwing
Bouwwerken van na 1972 verschillen erg qua beeld en ruimtelijke kwaliteit. Bij renovatie/herbouw dienen deze bouwwerken te voldoen aan ruimtelijke kaders. Deze kaders worden niet in dit document bepaald, en dienen t.z.t. te worden vastgesteld.

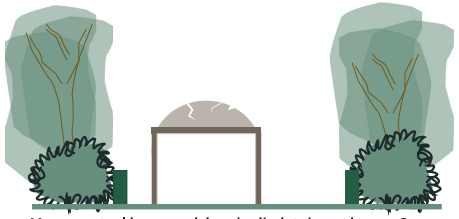

Monumentaal bouwwerk beschadigd, tuin verdwenen?

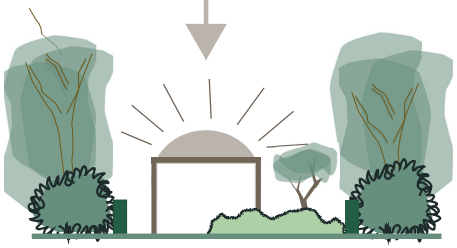

Monumentaal bouwwerk herstellen, context herstellen

Monumentale tuin, bouwwerk verdwenen?

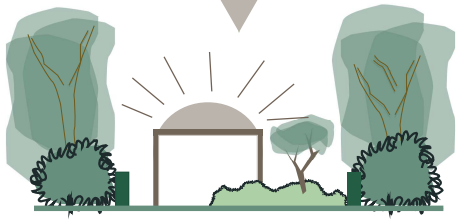

Bouwwerk en tuin herstellen!

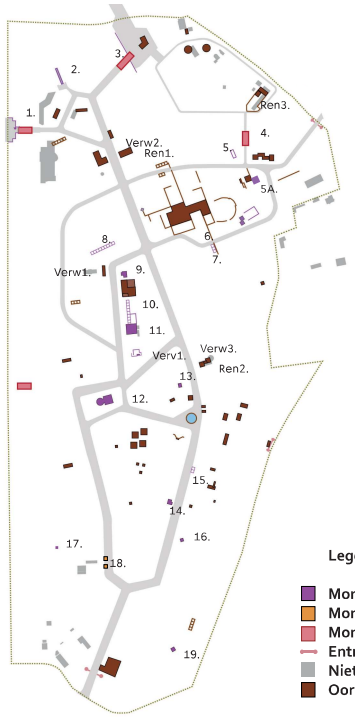

Legenda

- Monumentaal bouwwerk
- Monumentaal bouwwerk (andere locatie)
- Monumentale bruggen
- Entreepoorten (kunstwerk)
- Niet monumentale bebouwing
- Oorspronkelijke bebouwing (verdwenen)

Monumentale Elementen uit 1972: (Herstellen context)

1. Entreebrug met muurconstructie en overkapping
2. Brug naar Doolhof
3. Brug en kade Noord
4. Brug Bastion
5. Pergola Rome
5.A Paviljoen Berlijn (Gesloopt tijdens voorbescherming)
6. Schutting Japanse tuin (zwart geblakerd)
7. Pergola Japanse tuin
8. Pergola Rosarium
9. Rietveld paviljoen
10. Pergola meditatietuin
11. Meditatietuin
12. Glazen huis
13. Schuur bij Walibi's
14. Schaapskooi
15. Pergola Hobbyland
16. Overkapping Dahliarama
17. Overkapping Rododendronvallei
18. Overkappingen Rododendronvallei (niet oorspronkelijke locatie)
19. Schuur bij koeweide

Elementen uit 1972 laten vervallen:
Verv.1 Restanten villa tuin

Te herstellen/renoveren/herplaatsen monumentale elementen:
N. 1 Pergola Rosarium Noordzijde (incl. aanpassing entree)

Te verwijderen niet monumentale bouwwerken:
Verw. 1 Kas
Verw.2 Hekwerk bij minigolf: haag herplaatsen
Verw. 3: Schutting bij restaurant de Hop

Te verbeteren /Renoveren niet monumentale elementen
Ren.1 Gebouw bij minigolf
Ren. 2 Gebouw de Hop
Ren 3: Gebouw, dierenverblijf en hekwerken kinderboerderij. Herstellen rondwandeling rondom het Bastion

De hekwerken rondom de kinderboerderij belemmeren de rondwandeling

MONUMENTALE BEPLANTINGEN (OVERIG)

1. Hulsthaag rondom Bastion
2. Laan van Ratelpopulieren rondom Bastion
3. Taxushagen op overgangen tuinen
4. Haagstructuur Rosarium

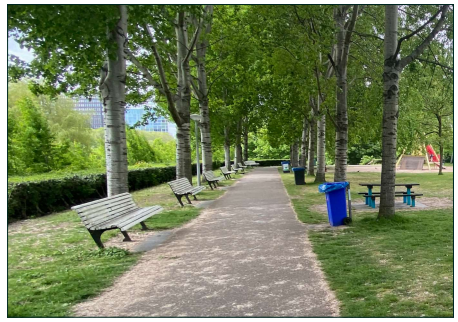

De ratelpopulieren vormen samen met de hulsthaag de omkadering van het bastion.

LATER GEPLAATSTE ELEMENTEN OF BEPLANTINGEN

Elementen die het monumentale casco aantasten verwijderen:
- Kunstwerken of speelplekken in monumentale zichtlijnen verwijderen of verplaatsen
- Later toegevoegde beplantingen in het profiel van de hoofdroute verwijderen
- Later toegevoegde cultuurlijke beplanting in de inheemse bosgordels uitsterfbeleid, of actief opruimen (afhankelijk van locatie)
- Entree poorten (kunstwerken) behouden en beschermen
- Kunstwerken of bouwwerken in monumentwaardige tuinen verwijderen
- Kunstwerken kunnen alleen in niet monumentale tuinen worden ten toon gesteld en zijn altijd van tijdelijke aard.

In het park staan vele bouwwerken/meubilair die het beeld verrommelen

Amstelpark: Instandhoudingsplan Monumentale Hoofdstructuur

1G. Entree's, meubilair en bewegwijzering

ENTREE'S

Het Amstelpark kent meerdere entree's. De hoofdentree aan de Europaboulevard is op het entreepleintje na nog helemaal in tact. De overige entree's zijn door diverse kunstenaars ontworpen. Deze entree's (ook de kunstwerken van later datum) zijn onderdeel van het monument.

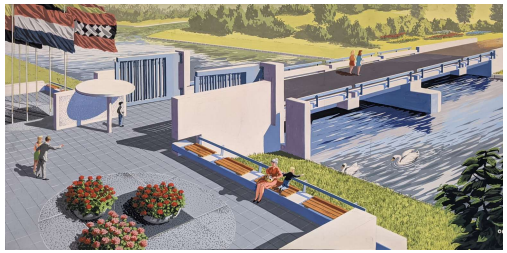

Hoofdentree vanaf de Europaboulevard met zeer herkenbare vormgeving uit de jaren '70.

Entree de Borcht, Joost Konijn 2006

Entree 'De Borcht' is gelegen aan de achterkant van het Amstelpark nabij de molen. Het bestaat uit een groot hekwerk met een draaiend middengedeelte dat scharniert over een hoek van 45 graden.

Het hekwerk is onstaan vanuit de associatie met een pop up boek waarbij door het te openen een ruimtelijk beeld ontstaat, opgebouwd uit openklappende, platte vlakken. Bij sluiting van het hek is het boek en daarmee ook het parkterrein weer gesloten.

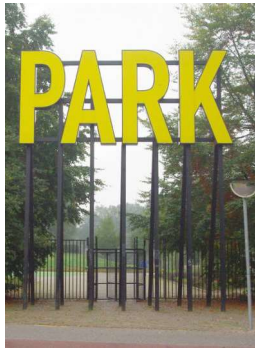

Entree Bastion 'Big Talk' Wim Poppinga

Entree Bastion, met als titel: 'Big Talk', bestaat uit een hekwerk met tourniquet met daarboven drie meter hoge neonletters 'PARK'. Dit entree is de meest noordelijke toegang tot het Amstelpark bij de opgang van de Europaboulevard naar de A10. De toegang onder de A10 leidt direct naar kinderspeelplaats 'Het Bastion'. De ingang vormt een veilig overgangsgebied tussen de drukte van het verkeer aan de wegkant en de familie georiënteerde ruimte aan de parkkant. Het Amstelpark krijgt vooral s'avonds een gezicht vanaf de snelweg waarboven 'PARK' als reclamebord uitlicht tegen het donker van het park op de achtergrond.

Entree Roozenoord Amstelpark, Amsterdam 2006 Carel Lanters

Het staalwerk verbindt het water met elkaar. In het midden draait in een cilindervormig hekwerk, een tourniquet. De tourniquet heeft 3 vleugels en is uitgevoerd in gegoten aluminium. De kleuren pauwblauw en geel zijn ontleend uit de natuur.

Entree Kennedylaan "De Brug" Stefan Strauss 2006

In 2004 kreeg Stefan Strauss de opdracht om een ingang te ontwerpen. Entree De Brug is gesitueerd aan de Europaboulevard en omvat een brug opgebouwd uit rood geschilderde gebogen planken, een afsluitbaar hek en een overkapping die de brug transformeert in een soort visuele sluis. Deze voetgangersingang vormt de overgang van het verkeer naar het dichtbegroeide deel van het park.

Entree Amsteldijk Krijn de Koning 2011

Deze voetgangersentree bevindt zich aan de kant van de Amstel en is in 2011 in gebruik genomen. Het labyrintachtige werk van Krijn de Koning laat de wandelaar de omgeving op een andere manier beleven. Het gebruik van duidelijk aanwezige kleuren speelt daarbij een belangrijke rol. Enerzijds contrasteert de kleur met de omgeving maar anderzijds trekt deze de omgeving ook naar zich toe, zodat er een verbinding ontstaat. De oorspronkelijke kleur van het looppad van deze architectonische vorm was knalgeel maar is enigzinds verschoten door weersinvloeden.

OPENINGSREGIME

Het park is enkel overdag geopend voor bezoekers. Doordat het park in de nacht gesloten is, kunnen de kwetsbare monumentale tuinen, bouwwerken en (tijdelijke) kunstwerken in stand gehouden worden.

VERKEER

Doordat het park niet toegangkelijk is voor fietsers en gemotoriseerd vervoer heeft het park een rustig karakter, anders dan andere parken waar dit niet het geval is. Toevoer van materieel / laden en lossen van horeca of het halen en brengen van gebruikers van de diverse bouwwerken in het park dient tot een minimum beperkt te worden. Afstemming hiervan gebeurt in overleg met de beheerder van het park.

MEUBILAIR

In het park staat een ratjetoe van divers parkmeubilair. In de loop der jaren zijn meerdere typen banken, afvalbakken , verlichting en bebording gebruikt waardoor een rommelig beeld ontstaan is.

Afvalbakken
In verband met de beheerbaarheid en een rustig verzorgd beeld zullen de afvalbakken in het park worden vervangen door de standaad puccini afvalbakken.

Banken
De "plankenbank" uit het puccini asortiment komt qua beeld en sfeer heel dicht bij de oorspronkelijk gebruikte banken in het park, en wordt daarom toegepast in het park.

Molenstenen
De molenstenen die in het park op verschillende plekken liggen horen van oorsprong bij de hoofdroute. Deze molenstenen worden weer terug geplaatst op de hoofdroute waardoor er weer zitgelegenheden ontstaan op deze route. De molenstenen gaan een samenspel aan met ronde plantvak-

Verlichting
Naast de hoofdroute staat in het park een serie lantaarnpalen van het type Fryso Kramer. Dit is niet de originele verlichting. Ten tijde van de Floriade stonden armaturen met witte ronde bollen langs de hoofdroute. Het Amstelpark is in de avonduren gesloten voor publiek. Wanneer de verlichtig aan onderhoud toe is zal deze worden verwijderd. Wel worden enkele electrapunten aangebracht, onder andere bij de evenementenweide, zodat wanneer er evenementen gehouden worden in het park gebruik gemaakt kan worden van deze electrapunten.

Wayfinding / Bebording
In het park staat een groot scala aan diverse soorten bebording. Dit geeft een rommelig en onverzorgd beeld. In de toekomst is het gewenst om een eenduidige bebording te ontwikkelen voor het gehele park. Het gaat enerzijds om bewegwijzering naar de monumentale tuinen. Anderzijds om op zich zelf staande informatieborden ter plaatse van de monumentale tuinen. Tot slot bebording die op een bouwwerk geplaatst kan worden. Bijvoorbeeld ter plaatse van de overkapping bij de hoofdentree of bij de Schaapskooi. De drie typen bebording dienen in een stijl ontworpen te worden. Passend bij de jaren '70 en indien mogelijk geinspireerd op de ronde vormen van de hoofdroute.

Amstelpark

Instandhoudingsplan Monumentale Hoofdstructuur
BIJLAGE 1: Deelgebieden

Instandhoudingsplan Monumentale Hoofdstructuur Amstelpark

1.0. Zonering deelgebieden

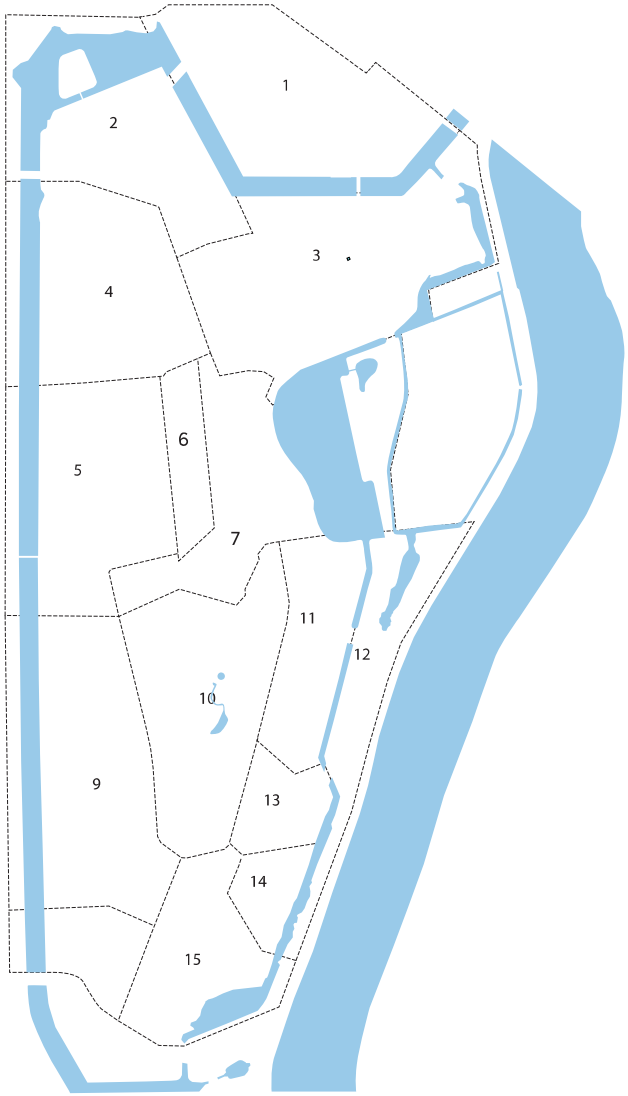

ZONES:

1. Bastion en Entree Noord (zie bijlage 1.1)
2. Entree, Doolhof, Minigolf (zie bijlage 1.2)
3. Internationale Inzendingen +
   Planten der Wereldddelen (zie bijlage 1.3)
4. Rosarium (zie bijlage 1.4)
5. Modelboomkwekerij en Vijvertuin (zie bijlage 1.5)
6. Wonen met groen (zie bijlage 1.6)
7. Zichtas Glazen Huis en westzijde Vijver (zie bijlage 1.7)
8. Oostzijde Vijver (zie bijlage 1.8)
9. Rododendronvallei (zie bijlage 1.9)
10. Bedreigde Flora, Bedreigde Fauna (zie bijlage 1.10)
11. Volkstuinen, Schooltuinen, Hobbyland (zie bijlage 1.11)
12. Entree Oost en Trimbaan (zie bijlage 1.12)
13. Dahliarama (zie bijlage 1.13)
14. Iristuin (zie bijlage 1.14)
15. Station en Koeweide (zie bijlage 1.15)

Instandhoudingsplan Monumentale Hoofdstructuur Amstelpark

1.1. Bastion en Entree Noord

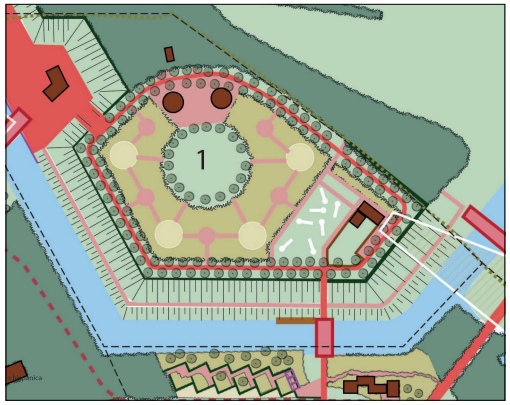

1. Schetsmatige Situatie 1972

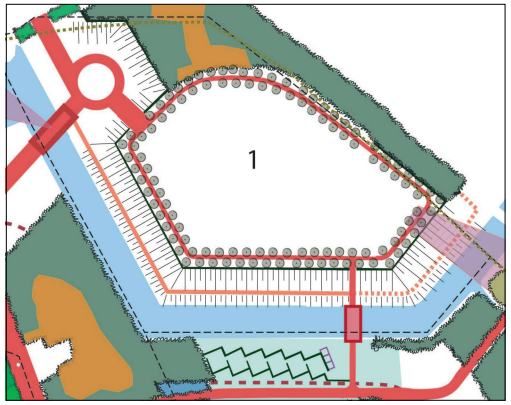

2. Monumental Casco
(In stand houden en herstel d.m.v. Groot Onderhoud)

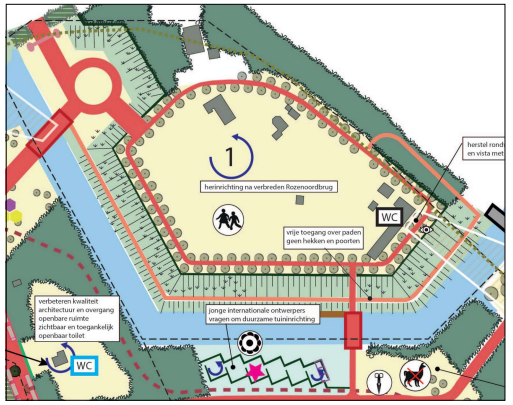

3. Instandhoudingsplan
(Ontwikkelrichting)

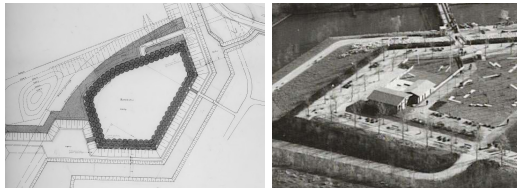

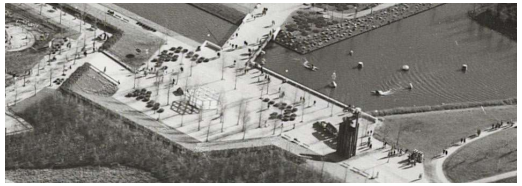

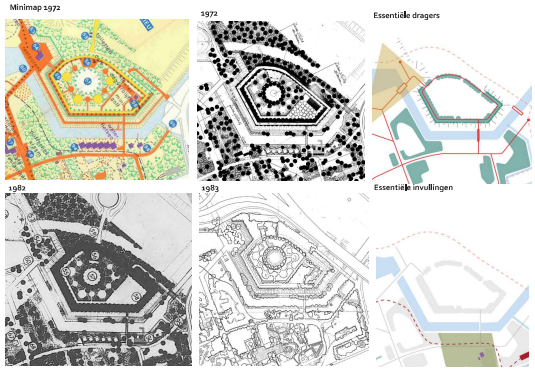

Toelichting

Monumentaal, in stand houden / renovatie d.m.v. groot onderhoud:
- Dubbele rij Ratel Populieren (Populus tremula) rondom het gehele bastion
- Wandelpad: Openbaar toegankelijke rondgang rondom gehele Bastion
- Ilex haag op heuphoogte rondom gehele bastion (contrast met stammen Populieren)
- Bosrand noordzijde (rugdekking)
- Zicht op de Amstel vanaf het Bastion
- Brede trappen naar entree noord.
- Kade bij de brug
- Brug van entree noord naar hoofdentree
- Brug oostkant van bastion naar EEG inzendingen
- Grastalud (evt ruig bloemrijk gras)
- Zichtlijn vanaf de brug richting de RAI
- Entreepoort noord: PARK

Beschadigd Monumentaal Casco, herstel door groot onderhoud of dagelijks beheer:
- Herstel rondgang hoofdroute tpv kinderboerderij
- Herstel rondwandeling pad op het talud t.p.v. nandoe verblijf
- Herstel zicht op de Amstel vanaf het bastion

In de toekomst te ontwikkelen / mogelijk herinrichting:
- Herinrichting / groot onderhoud speeltuin: uitgangspunt: herstel monumentaal casco.
- Ontwerp betaalde speeltuin, openbare speeltuin en kinderboerderij als logisch geheel
- Aanpassen geheel aan ontwikkelingen Zuid As Dok bij de verbreding van de A10 dient rekening gehouden te worden met de gewenste afscherming. Zone langs de A10 is een ontwerp opgave
- Aanpassen logistiek kinderboerderij
- Onderzoek mogelijke verplaatsing woning bij verhuurde speeltuin.

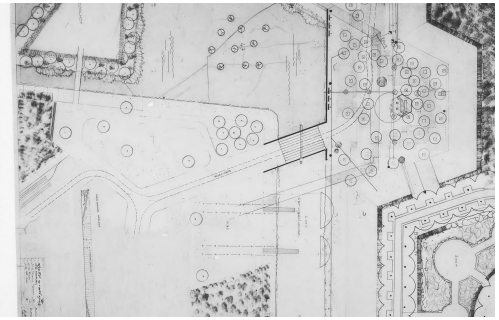

Instandhoudingsplan Monumentale Hoofdstructuur Amstelpark

1.2. Doolhof, Entreegebied en Minigolf

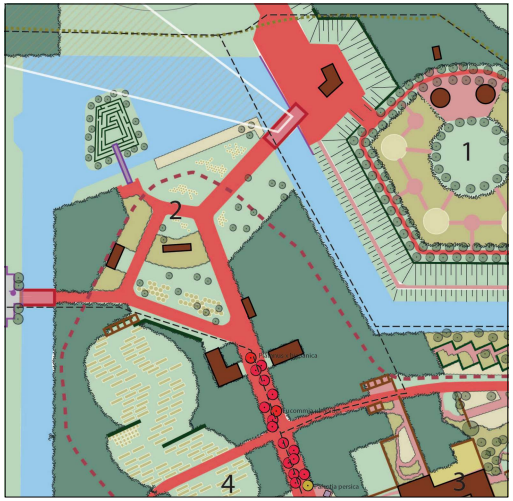

1. Schetsmatige Situatie 1972

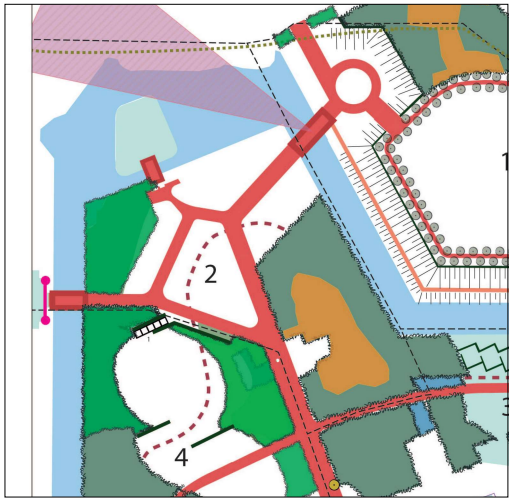

2. Monumental Casco
(In stand houden en herstel d.m.v. Groot Onderhoud)

3. Instandhoudingsplan
(Ontwikkelrichting)

Toelichting

Monumentaal, in stand houden / renovatie d.m.v. groot onderhoud:

- Hoofdentree met poort brug en poortconstructie. (entreeplein vloer niet monumentaal)
- Casco van bosgordels en brede hoofdroute met bomen in ronde plantgaten
- Doolhof met Taxushagen, grasoevers, grindpaden en solitaire bomen op het talud
- Brug met twee verdiepingen naar het doolhof
- Treinspoor (ligging niet origineel)
- Bomen los gestrooid in het gras, zonder onderbeplanting

Beschadigd Monumentaal Casco, herstel door groot onderhoud of dagelijks beheer:

- Herstel bosgordel t.p.v. Rosarium en Amsteltrouw. Bomenlaag met daar onder lage bosachtige onderbeplanting

In de toekomst te ontwikkelen / mogelijk herinrichting:

- Ontwikkelen entreetuin met verwijzing naar de Floriade van 1972: Bloemenpracht van "nu". Type beplanting kan in de loop der tijd veranderen. Veel kleur, winterbeeld en ook biodiverser.
- Inpassen treinstation
- Horeca gebouw minigolf vernieuwen in stijl jaren '70, openbaar toilet toevoegen.
- Haag op overgang openbaar gebied en terras minigolf, verwijderen hekwerk.
- Ontwikkelen horeca in Amsteltrouw, later geplaatste entreepoort opschuiven ten oosten van de entree's rosarium en Amsteltrouw i.v.m. avondopenstelling

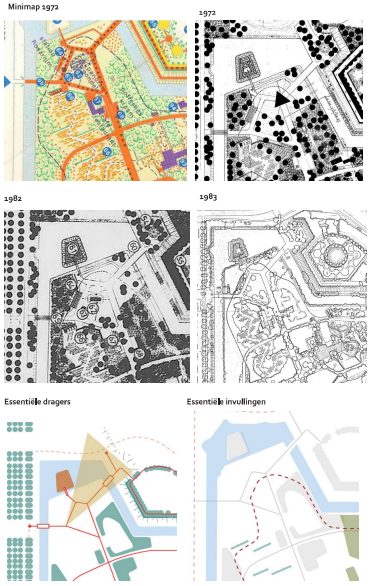

Beelden uit You-tube film over de Floriade

Instandhoudingsplan Monumentale Hoofdstructuur Amstelpark

1.3. Internationale inzendingen, Planten der werelddelen

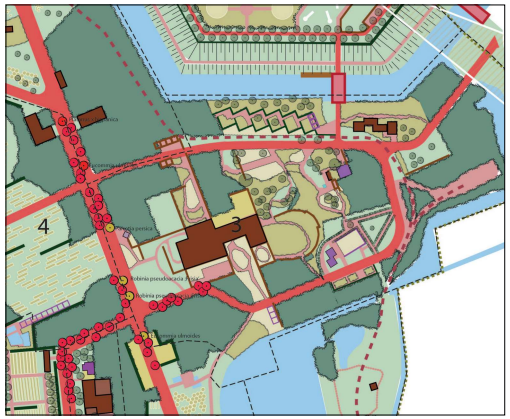

1. Schetsmatige Situatie 1972

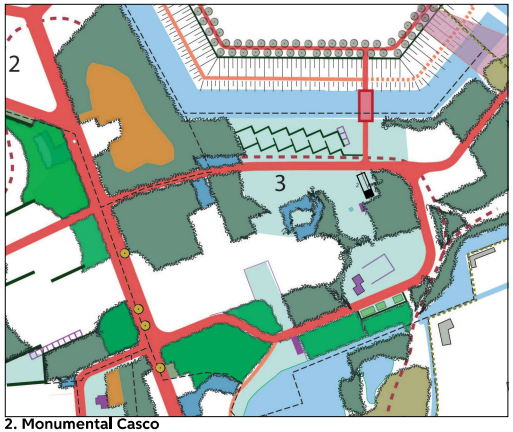

2. Monumental Casco
(In stand houden en herstel d.m.v. Groot Onderhoud)

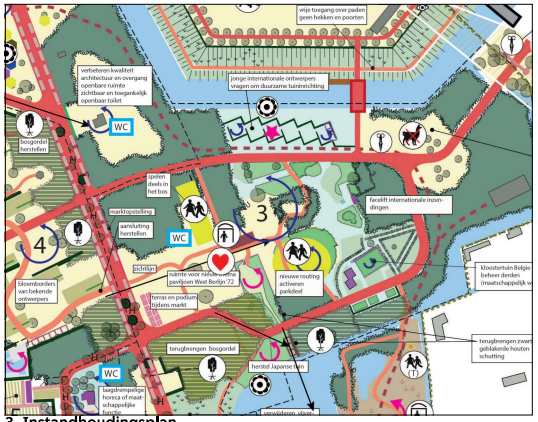

3. Instandhoudingsplan
(Ontwikkelrichting)

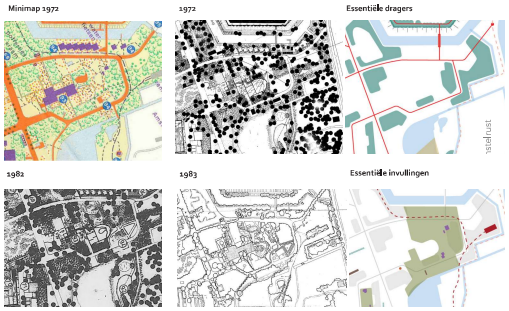

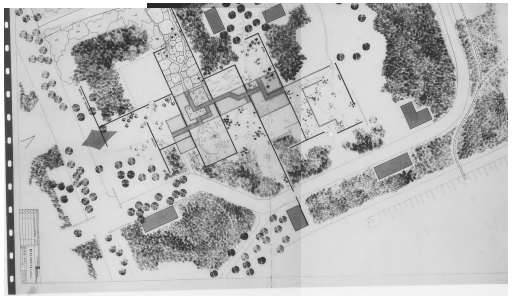

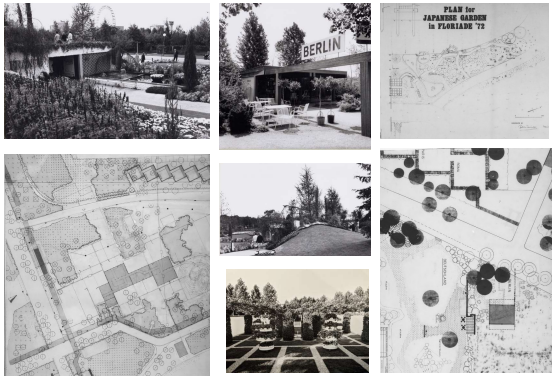

Toelichting

Monumentaal, in stand houden / renovatie d.m.v. groot onderhoud:

- Cultuurhistorisch gezien is dit het belangrijkste deel: EEG tijdperk.
- Inzendingen EEG Hoofdsteden en landen in stand houden: Belgie, Frankrijk, Rome, West - Berlijn.
- Serie tuinkamers, compositie van hagen en bestrating
- Inzending Planten der Werelddelen: Japan, oorspronkelijke inrichting, pergola met zwartgeblakerde schuttingen. Immitatio Japanse tuin maakt geen onderdeel uit van het monument.
- Paviljoen Belgie + tuinmuren en kloostertuin Belgie, Leibomen en Taxus vredesduif, de inrichting van de kloostertuin is niet origineel en maakt geen onderdeel uit van het monument. Een inrichting met verwijzing naar de oorspronkelijke inrichting is gewenst.

Beschadigd Monumentaal Casco, herstel door groot onderhoud of dagelijks beheer:

- Herstel bosgordels noordzijde vijver
- Herstel bosgordels tpv imitatio Japanse tuin.
- Herstel Japanse tuin conform oorspronkelijke ruimtelijke opbouw. (ten tijde van G.O. vervolgonderzoek nodig qua precieze inrichting) Bv zichtlijn op Pergola vanaf de hoofdroute, vernauwen bosgordel ter plaatse van de entree, zicht onder pergola door naar waterpartij, doorgang vanuit de japanse tuin naar voormalige locatie kas. Herstel asfalt hoofdroute
- Herstel zwart geblakerde schuttingen
- Herstel padensysteem naar het hart t.p.v. oorspronkelijke kas, eventueel ligging aanpassen aan huidige context
- Herstel entreegebied noord oost als een geheel: beëindigen lama's, verwijderen hekken, inzaaien met bloemrijk gras. Dunnen naaldbomen/uitsterfbeleid
- Ten tijde van groot onderhoud: voorstel onwikkelen/prijsvraag jonge ontwerpers van voormalig EEG landen
- Toevoegen bebording met uitleg EEG.

In de toekomst te ontwikkelen / mogelijk herinrichting:

- Paviljoen West-Berlijn, nieuwbouw op andere locatie, geinspireerd op
nzending West - Berlijn
- Herinrichting/ontwikkelen evenementenweide tot hart van het park, routing aansluitend op diverse hoofdpaden. Onderzoeken mogelijkheden
horeca/cultuur of maatschappelijke vooziening + toilet. Verwijzing West - Berlijn. Dit verdient een nader onderzoek /plan m.b.t. vastgoed in het gehele park.

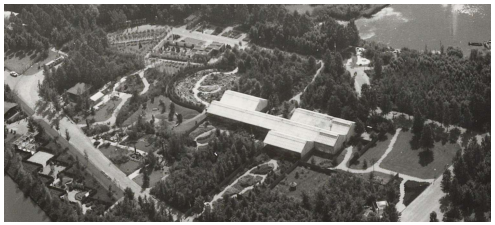

Instandhoudingsplan Monumentale Hoofdstructuur Amstelpark

1.4. Rosarium

1. Schetsmatige Situatie 1972

2. Monumental Casco
(In stand houden en herstel d.m.v. Groot Onderhoud)

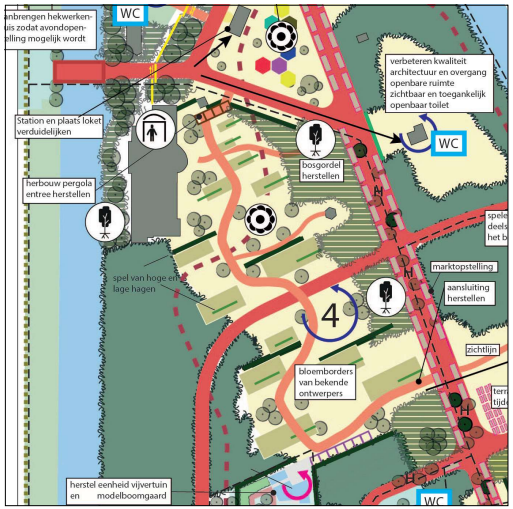

3. Instandhoudingsplan
(Ontwikkelrichting)

Toelichting

Monumentaal, in stand houden / renovatie d.m.v. groot onderhoud:
- Structuur van hoge hagen evenwijdig aan elkaar.
- Pergola aan zuidzijde
- Bosgordel met gebogen randen
- Hoofdroute door de tuin heen

Beschadigd Monumentaal Casco, herstel door groot onderhoud of dagelijks beheer:
- Bosgordel t.p.v. Rosarium
- Bosgordel t.p.v. oostrand (tegenover minigolf)
- Entree noord: logische doorgang tussen de hagen door
- Herstel pergola noordrand als beëindiging/begin van de tuin
- Hoofdroute logischerwijze op entree noord aansluiten

In de toekomst te ontwikkelen / mogelijk herinrichting:
- kleurrijke bloemenborders evenwijdig aan de hagen, verwijzing structuur Floriade, maar in grotere schaal i.v.m. beheerbaarheid: Ruimtelijk spel, hoge en lage hagen, lange borders en los gestrooide bomen
- Aanpassen overgang terras Rosarium naar de tuin, overgang passend bij de ruimtelijke opbouw van de tuin.
- Mogelijkheid experiment beplanting van de toekomst: jaarrond aantrekkelijk, maar biodiverser. Mogelijkheid eigen personeel opleiden met anderere beheersuitgangspunten

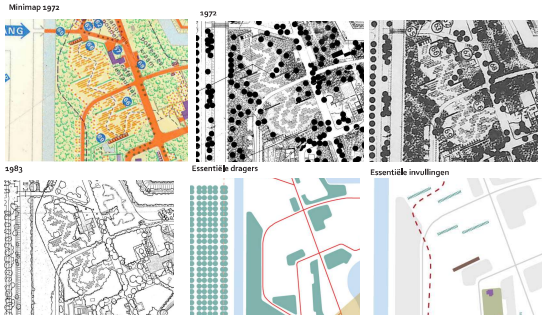

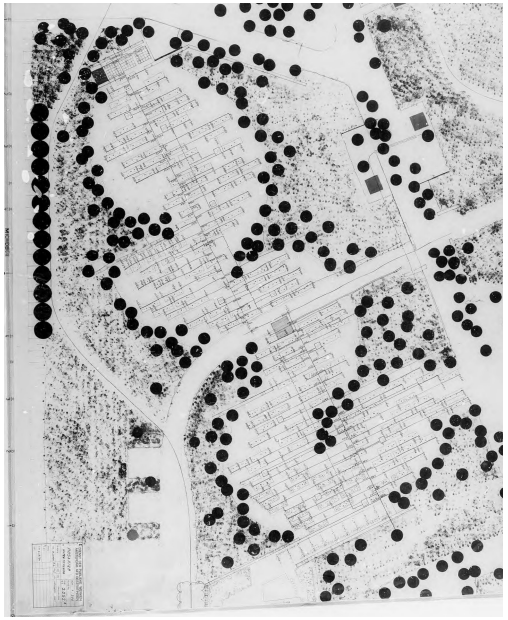

Instandhoudingsplan Monumentale Hoofdstructuur Amstelpark

1.5. Modelboomkwekerij en vijvertuin

1. Schetsmatige Situatie 1972

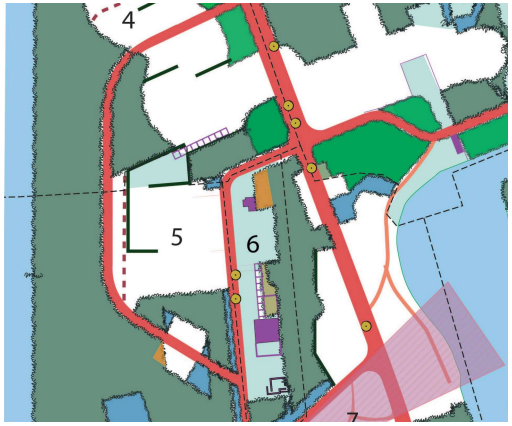

2. Monumental Casco
(In stand houden en herstel d.m.v. Groot Onderhoud)

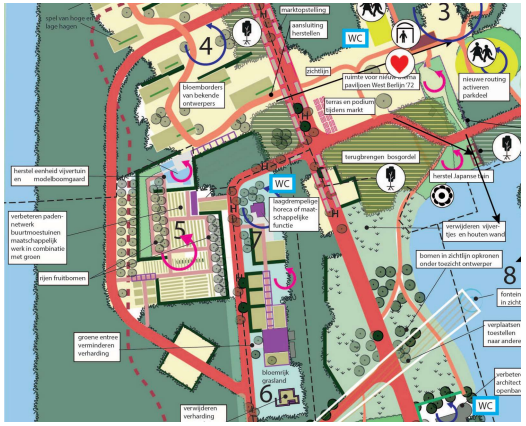

3. Instandhoudingsplan
(Ontwikkelrichting)

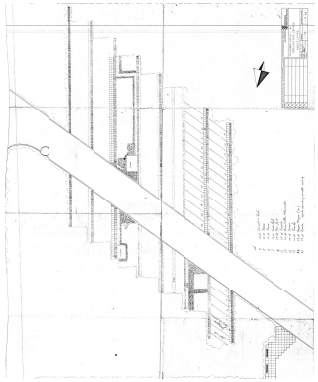

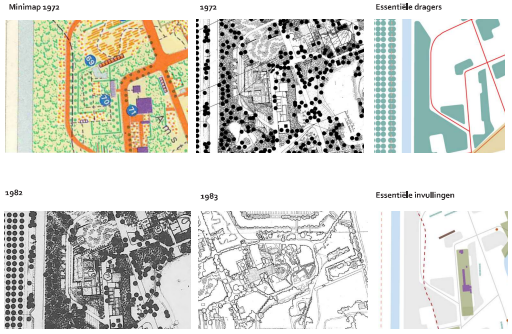

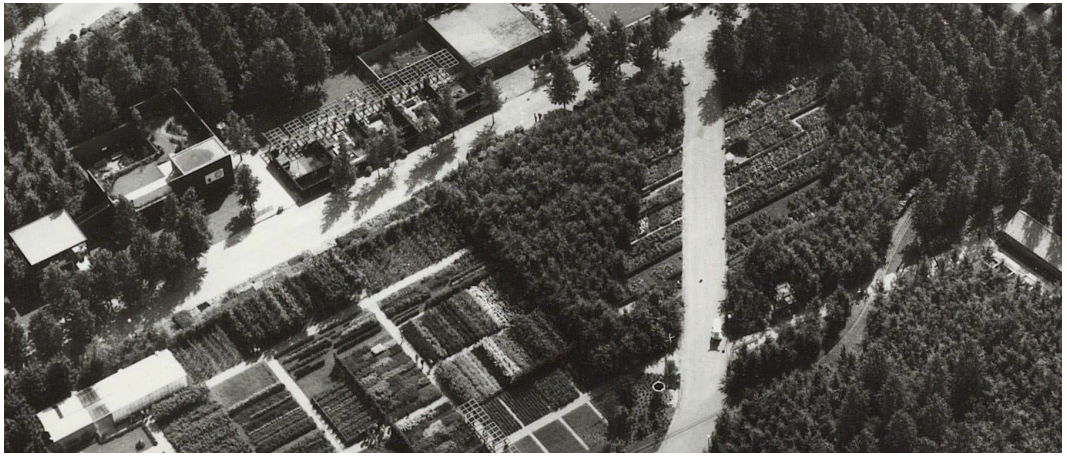

Toelichting

Monumentaal, in stand houden / renovatie d.m.v. groot onderhoud:
- Inrichting vijvertuin: met grindtegels, stapstenen in het water, kunstwerk in de vijver, terrasje bij de entree
- Compositie van hagen als overgang naar de bosgordel

Beschadigd Monumentaal Casco, herstel door groot onderhoud of dagelijks beheer:
- Compositie van haakvormige hagen als omarming van de vijver en modelboomkwekerij als geheel.
- Verwijderen kas (is een ruimtelijke barrière, scheidt de vijvertuin van het kwekerij deel)
- Padenstructuur opnieuw laten aansluiten aan zuid-west zijde
- Herstel pergola tpv. entree zuid/west
- Herstel bomenrij en plantvak in de oksel van de tuin
- Uittreedplaats voor (kleine) dieren

In de toekomst te ontwikkelen / mogelijk herinrichting:
- Nieuwe indeling in de tuin, ontwikkelen buurtmoestuin, evt beheer met dagbesteding, maatschappelijk werk.
- Herstel werkschuur t.b.v. eventuele buurtmoestuin of pluktuin

Instandhoudingsplan Monumentale Hoofdstructuur Amstelpark

1.6. Wonen met groen

1. Schetsmatige Situatie 1972

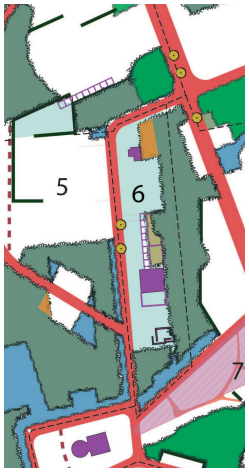

2. Monumental Casco
(In stand houden en herstel d.m.v. Groot Onderhoud)

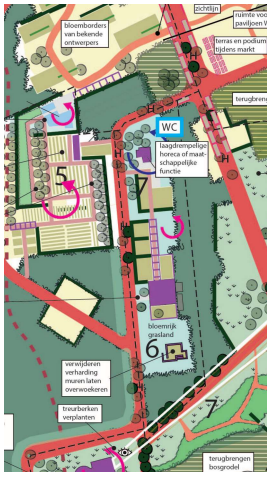

3. Instandhoudingsplan
(Ontwikkelrichting)

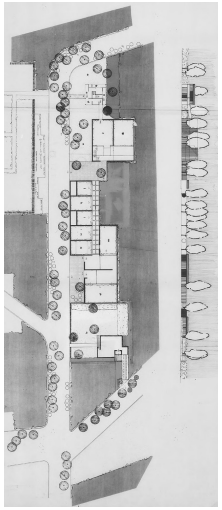

Minimap 1972 | 1972 | 1982 | 1983

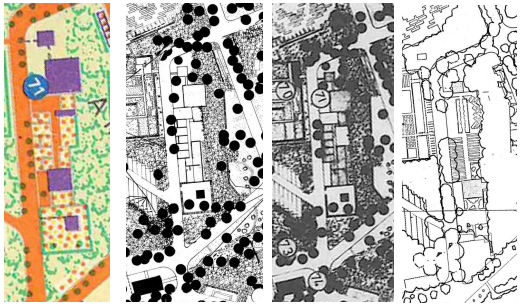

Essentiële dragers | Essentiële invullingen

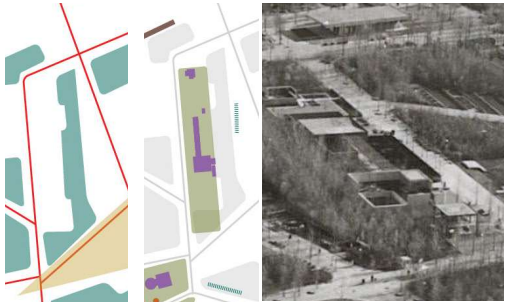

Toelichting

Monumentaal, in stand houden / renovatie d.m.v. groot onderhoud:
- Gebouw meditatietuin met bijbehorende patiotuinen
- Pergola midden in de ruimte
- Tuin omsloten door Taxushagen
- Rietveldpaviljoen met grasveld er omheen, rugdekking door bosgordel

Beschadigd Monumentaal Casco, herstel door groot onderhoud of dagelijks beheer:
- Ruïne villatuin: Behoud muren als ruïne, langzaam verval. bestrating verwijderen en inzaaien met bloemrijk gras

In de toekomst te ontwikkelen / mogelijk herinrichting:
- Pad naar gebouw meditatietuin, bloemrijk gras doortrekken, vergroenen entreeplein, door verweideren verharding en doortrekken bloemrijk gras.
- Asymmetrische hagen op locatie voormalig paviljoen planten.
- Dwarshagen t.p.v pergola zo'n 70 cm hoog
- Ontwikkelen diverse tuinen

Instandhoudingsplan Monumentale Hoofdstructuur Amstelpark

1.7. Zichtas Glazenhuis en Westzijde Vijver

1. Schetsmatige Situatie 1972

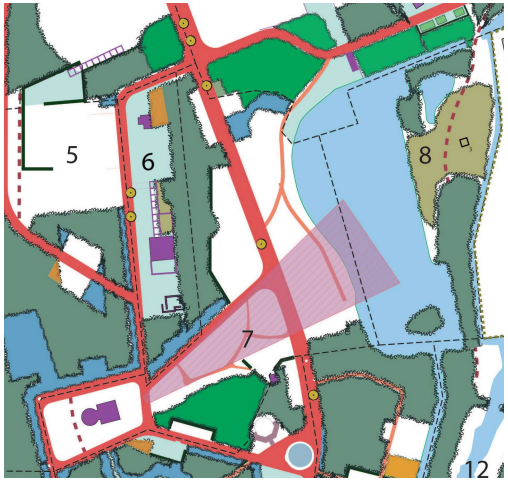

2. Monumental Casco
(In stand houden en herstel d.m.v. Groot Onderhoud)

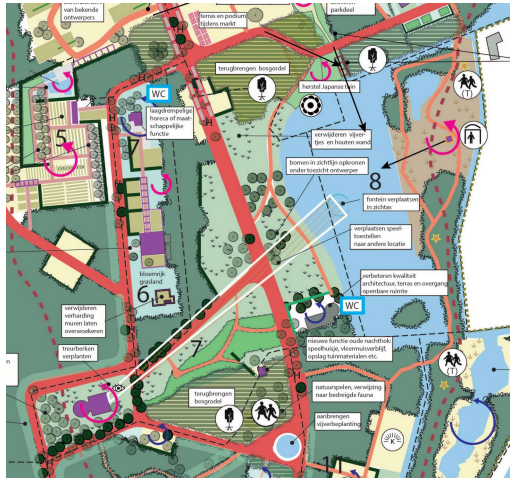

3. Instandhoudingsplan
(Ontwikkelrichting)

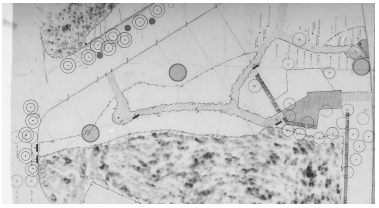

Toelichting

Monumentaal, in stand houden / renovatie d.m.v. groot onderhoud:
- Gebouw het Glazen huis
- Achtertgrond van Berken in het gras. (geen treurvormen!)
- Omarming door Bosgordels
- Coniferentuin/Pinetum: Bij uitval hogere bomen, herplanten met laagblijvende soorten zodat de bosrand weer de ruimte omkadert, en de tuin in de open ruimte ligt.
- Vista open houden
- Bomen in het gras net buiten de zichtlijn
- Taxus hagen t.p.v. oude inzendingen op overgang bosgordel. (tuinen voorlopig inzaaien tuinen met een maaibaar bloemenmengsel)

Beschadigd Monumentaal Casco, herstel door groot onderhoud of dagelijks beheer:
- Losse elementen in de Vista opruimen (bv. Speeltoestellen en kunstuitingen)
- Bomen in de Vista opkronen zodat het zicht weer vrij is
- Herstel bosachtige beplanting in de bosranden, verwijderen gecultiveerde heesterbeplanting
- Verplaatsen fontijn in het verlengde van de zichtlijn
- Groene afscheiding tussen gras en terras horeca. Bv een lage haag, hekwerken verwijderen
- Herstel bomen in de hoofdroute
- Tuin achter coniferentuin: Omvormen naar bosgordel conform oorspronkelijk plan.

In de toekomst te ontwikkelen / mogelijk herinrichting:
- Tuinen t.p.v. taxus hagen voorlopig inzaaien met een maaibaar bloemenmensel, wanneer verharding aan vervanging toe is, opruimen. In de toekomst mogelijke locaties voor nieuwe tuininrichtingen.
- Renovatie of nieuwbouw restaurant en terras: Hoogwaardige architectuur.

Instandhoudingsplan Monumentale Hoofdstructuur Amstelpark

1.8 Oostzijde vijver

1. Schetsmatige Situatie 1972

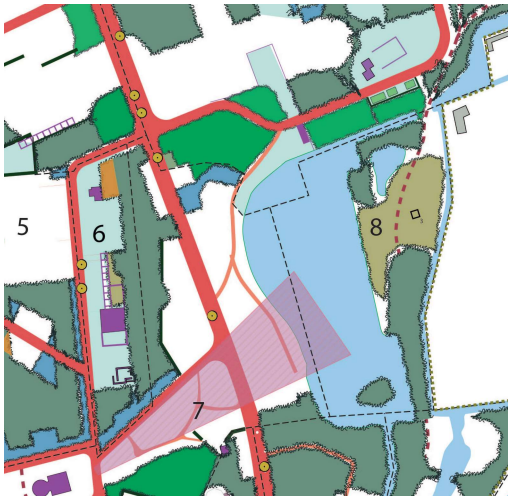

2. Monumental Casco
(In stand houden en herstel d.m.v. Groot Onderhoud)

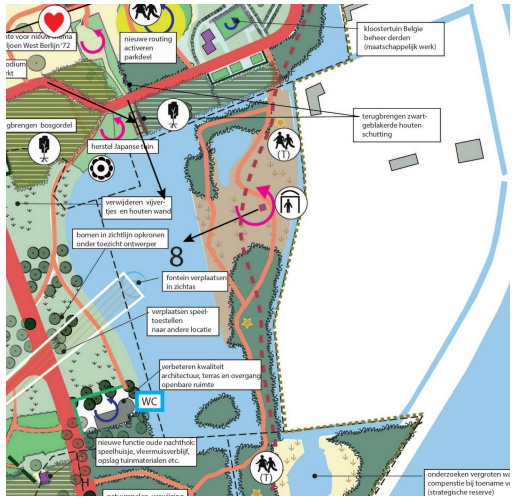

3. Instandhoudingsplan
(Ontwikkelrichting)

Toelichting

Monumentaal, in stand houden / renovatie d.m.v. groot onderhoud:
- Bosgordel aan de noordzijde en zuidzijde
- Route van de spoorlijn

Beschadigd Monumentaal Casco, herstel door groot onderhoud of dagelijks beheer:
- Open ruimte in verlengde van de zichtlijn t.p.v. glazen huis: Uitsterf-beleid bomen.
- Herplaatsen overkapping (uitleg gebied/rustplek)

In de toekomst te ontwikkelen / mogelijk herinrich-ting:
- Herontwikkelen trimbaan met houten sporttoestellen (low profile)
- Herontwikkelen wandelroute

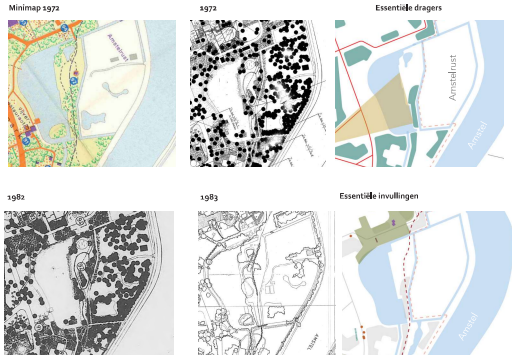

Instandhoudingsplan Monumentale Hoofdstructuur Amstelpark

1.9. Rododendronvallei

1. Schetsmatige Situatie 1972

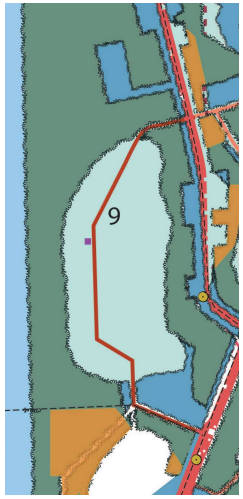

2. Monumental Casco
(In stand houden en herstel d.m.v. Groot Onderhoud)

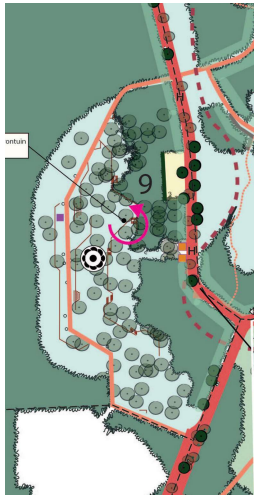

3. Instandhoudingsplan
(Ontwikkelrichting)

Situatie Rododendronvallei tijdens Floriade 1972. Op basis van het ontwerp en beplantingsplan van Dienst Publieke Werken, Afdeling Beplantingen 1969 (uitvoering ook 1969) 1:300

Foto Maart 1972 ronde plantvakken in het asfalt met bomen zijn gemaakt, molenstenen geplaatst en overkapping aan het asfaltpad is geplaatst. Evenals twee tuinen aan de hoofdroute. (Floriade 30 maart - 1 oktober 1972)

Foto 1972 Ronde plantvakken met bomen in de hoofdroute

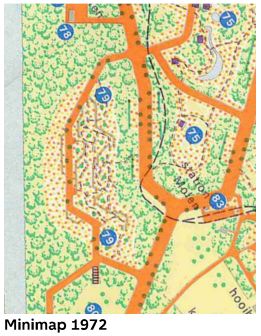

Minimap 1972

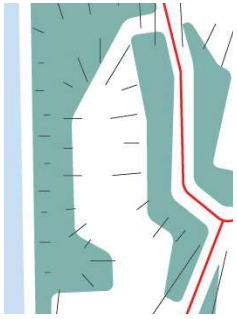

Essentiële dragers
De bosgordels en de hoofdroute maken onderdeel uit van de essentiële dragers van het Amstelpark
(Uit: Cultuurhistorisch Onderzoek Amstelpark 2022)

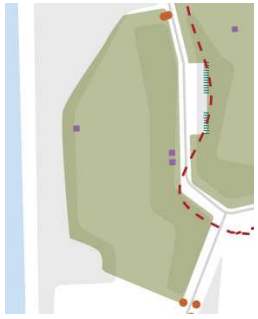

Essentiële invullingen
De gehele rododendronvallei en de overkappingen bij de entree en langs het laag gelegen asfaltpad zijn onderdeel van de essentiële invullingen van het park.
(Uit: Cultuurhistorisch Onderzoek Amstelpark 2022)
De twee bij de entree, standen echter niet op deze plek tijdens de Floriade van '72.

Bomen in asfalt
De bomen in het asfalt zijn niet op de ontwerptekening van 1969 aangegeven, maar zijn van later datum, echter wel ten tijde van de Floriade. De precieze locatie is afgeleid van een werktekening uit 1989 wanneer de bomen zijn verwijderd.

Foto (datum onbekend, voor de opening van de floriade, vermoedelijk vlak na de aanleg)
De ronde plantvakken met bomen in het asfalt zijn nog niet te zien, net als de overkapping naast het asfaltpad.

Foto maart 1972

Foto maart? 1972 Ronde plantvakken met bomen in de hoofdroute overkapping naast asfaltpad

Foto maart? 1972 Overkappingen bij de ingang aan de hoofdroute lijken er niet te staan.

Foto 1972 keermuren en treden van houten bielzen. Contrast van witte berken stammen met het donkergroene blad van de rododendrons.

Foto 1972 combinaties van fel bloeiende rodo's en azalea's

Foto 1972 zicht over kronkelpad van 50x50 tegels, opbouw van lagere beplanting langs de randen.

Toelichting

Monumentaal, in stand houden / renovatie d.m.v. groot onderhoud:

- Casco van bosgordels en open ruimte
- Tuin met Rododendrons en zuurminnende beplanting
- Paden patron van 50x50 grindtegels, in gekarteld patroon
- Keermuren (oorspronkelijk bielzen) materialisatie kan vervangen worden door duurzamer alternatief mits jaren '70 vibe uitstraalt.
- Hoofdroute in asfalt
- Koepel langs het asfaltpad in het lager gelegen gedeelte.
- 2 koepels bij de entree. Het zijn originele koepels, maar de locatie niet. Herplaatsen elders in het park waar ze oorspronkelijk ook stonden. Bv. aan oostzijde vijver. Of de koepel bij het Dahliarama herplaatsen.

Beschadigd Monumentaal Casco, herstel door groot onderhoud of dagelijks beheer:

- Ingang oostzijde, grote plein verkleinen, kronkelroute door de bosgordel als entree.
- Pergola t.p.v. oostentree verwijderen.
- Groot plein verkleinen
- Vierkante pergola op het plein verwijderen
- twee paden terugbrengen (waar mogelijk en wenselijk) via grotendeels oorspronkelijke route. Doodlopende paden worden dan opgeheven
- Verwijderen bomen IN de tuin, met uitzondering van Berken.

In de toekomst te ontwikkelen / mogelijk herinrichting:

- Niet van toepassing.

Instandhoudingsplan Monumentale Hoofdstructuur Amstelpark

1.10. Bedreigde Flora, Bedreigde Fauna

1. Schetsmatige Situatie 1972

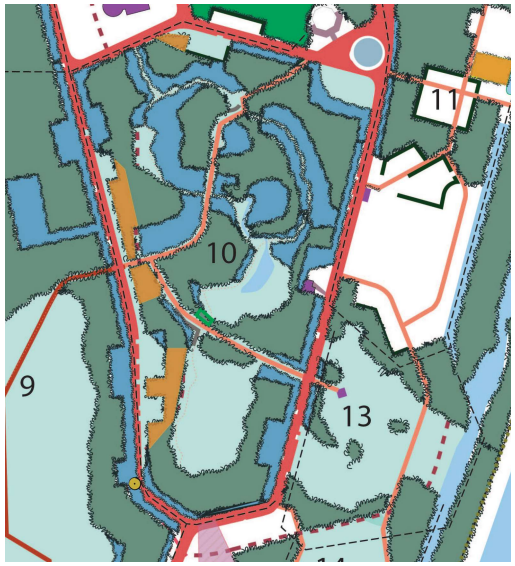

2. Monumental Casco
(In stand houden en herstel d.m.v. Groot Onderhoud)

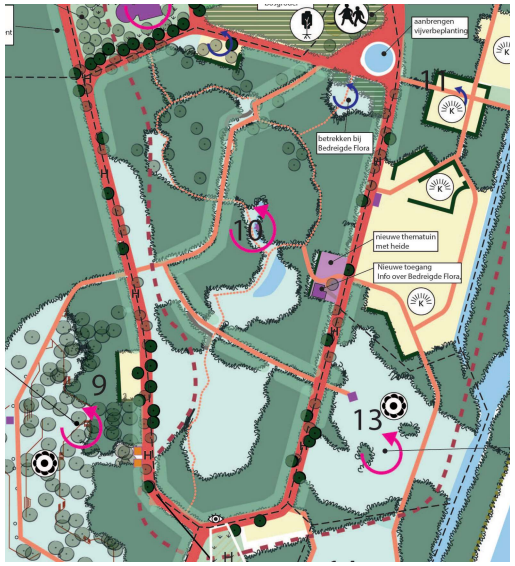

3. Instandhoudingsplan
(Ontwikkelrichting)

Toelichting

Monumentaal, in stand houden / renovatie d.m.v. groot onderhoud:
- Inrichting met inheemse bedreigde flora (5 types, zie tekst)
-Patroon van schelpenpaden
-Vijverpartij en beekloop
- Schaapskooi
- Taxus haag t.p.v moerbei

Beschadigd Monumentaal Casco, herstel door groot onderhoud of dagelijks beheer:
- Heestervrije zone langs het schelpenpad
- Heesterrand ter plaatse van zeehondenverblijf en walibi verblijf
- Rand langs hoofdpad heestervrij maken en lage inheemse beplanting laten ontwikkelen, als onderdeel van de tuin bedreigde Flora
-Langs het interne pad opgaande beplanting verwijderen, meer licht en ruimte voor lage inheemse beplanting. (zie kaart 3)

In de toekomst te ontwikkelen / mogelijk herinrichting:
- Ontwikkelen heidetuin t.p.v Schaapskooi, infopunt en bank in de schaapskooi
- Maken doorgang t.p.v. Schaapskooi naar de bedreigde flora tuin
- Terug plaatsen Taxus haag tpv schaapskooi
- Ontwikkelen voormalig walibi verblijf, verwijderen hekken, ontwikkelen avontuurlijk spelen met als link bedreigde dieren. Bv. een houten klim tijger.
- Waterpartij vullen en waterplanten toevoegen t.b.v. waterkwaliteit
- Zijtuin aan de hoofdroute: Moerbij zodanig snoeien dat hij niet meer over het pad ligt of verplanten naar bijvoorbeeld de modelboomkwekerij
- Zijtuin inzaaien met een maaibaar bloemrijk mengsel
- Restanten zeehonden verblijf opruimen en bij tuin Bedreigde flora trekken.

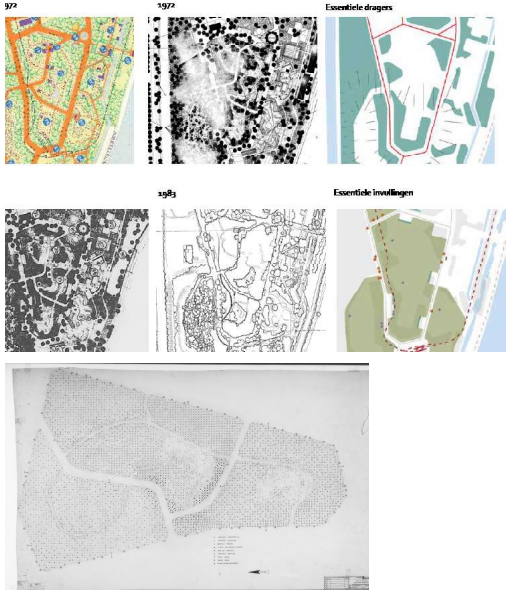

Bedreigde Flora vroeg aandacht voor het steeds meer verdwijnen van wilde plantensoorten uit Nederland ten gevolge van intensivering van de landbouw en het gebruik van chemische onkruidbeschermingsmiddelen. Het terreindeel bestond uit vijf plantengroepen: **bosflora, hoogveenflora, beekflora, laagveenflora en dijkflora.** Pas later was het doel van het beheer het een meer complete afspiegeling te maken van de flora van verschillende delen van Nederland, volgens wetenschappelijke inzichten ingedeeld in verschillende plantengeografische districten, zoals het duindistrict, het fluviatiel district en het Drents district.

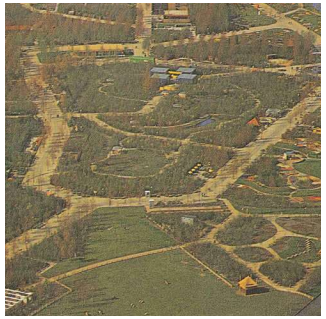

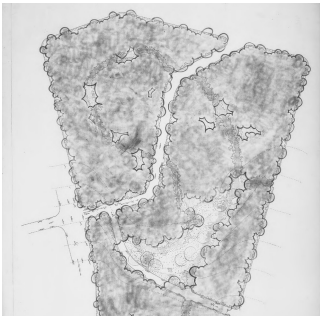

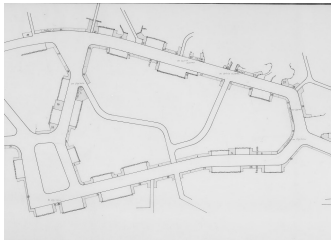

Instandhoudingsplan Monumentale Hoofdstructuur Amstelpark

1.11. Volkstuinen, Schooltuinen en Hobbyland

1. Schetsmatige Situatie 1972

2. Monumental Casco
(In stand houden en herstel d.m.v. Groot Onderhoud)

3. Instandhoudingsplan
(Ontwikkelrichting)

Toelichting

Monumentaal, in stand houden / renovatie d.m.v. groot onderhoud:
- compositie van originele hagen en leibomen.
- Rozenoord monument
- Pergola t.p.v ingang hobbyland

Beschadigd Monumentaal Casco, herstel door groot onderhoud of dagelijks beheer:
- N.v.t.

In de toekomst te ontwikkelen / mogelijk herinrichting:
- Inzaaien open ruimtes met bloemenmengsel, contrast met strakke hagen. (vlindertuin)
- Ruimte voor wisseltentoonstelling voor beelden/kunst

Minimap 1972

1972

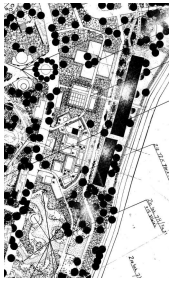

1982

1983

Essentiële dragers

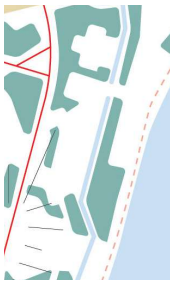

Essentiële invullingen

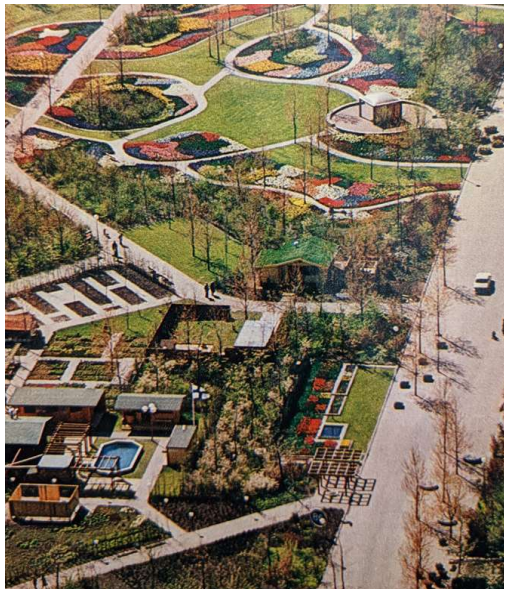

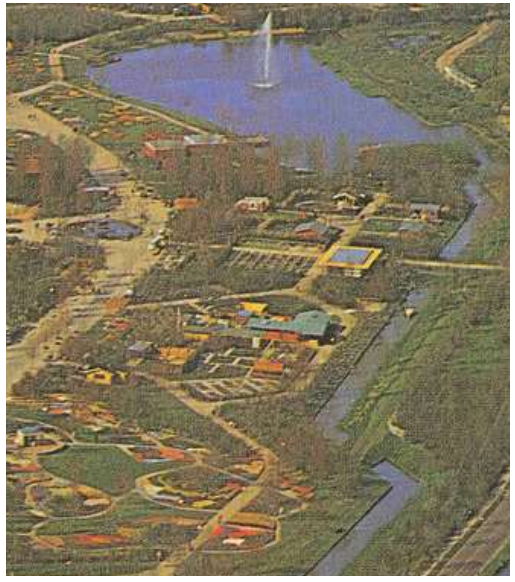

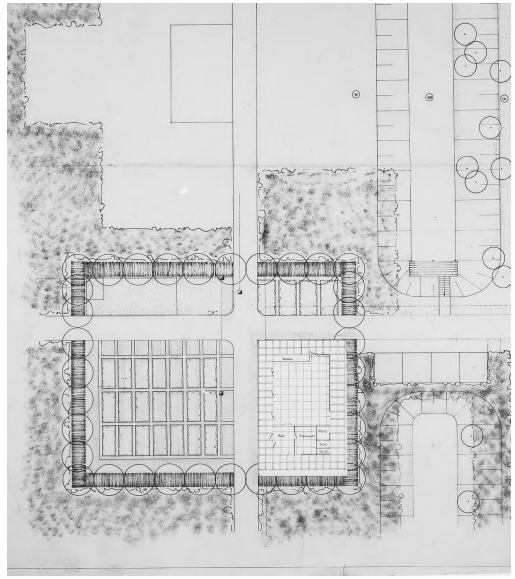

Instandhoudingsplan Monumentale Hoofdstructuur Amstelpark

1.12 Entree oost en trimbaan

1. Schetsmatige Situatie 1972

2. Monumental Casco
(In stand houden en herstel d.m.v. Groot Onderhoud)

3. Instandhoudingsplan
(Ontwikkelrichting)

Minimap 1972

1972

1982

1983

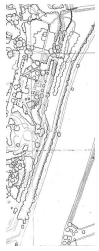

Essentiële dragers

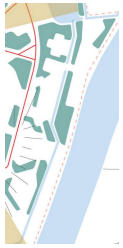

Essentiële invullingen

Toelichting

Monumentaal, in stand houden / renovatie d.m.v. groot onderhoud:
- Entree kunstwerk, schilderen beton in originele kleur en herstel beplanting
- Zichtlijn entree richting glazen huis

Beschadigd Monumentaal Casco, herstel door groot onderhoud of dagelijks beheer:
- Herstel vernauwing bosrand t.p.v. de entree met inheems sortiment

In de toekomst te ontwikkelen / mogelijk herinrichting:
- Trimbaan verplaatsen naar deelgebied 8

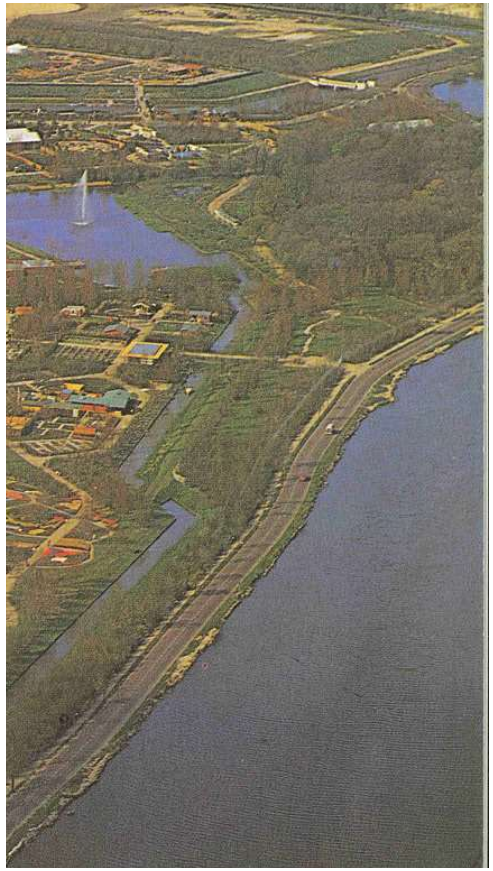

Instandhoudingsplan Monumentale Hoofdstructuur Amstelpark

1.13/14 Iristuin en Dahliarama

1. Schetsmatige Situatie 1972

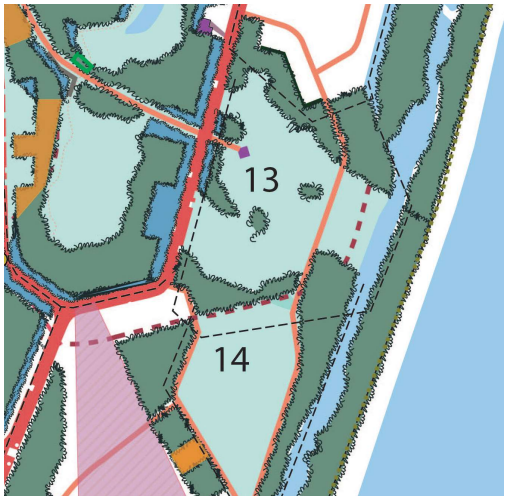

2. Monumental Casco
(In stand houden en herstel d.m.v. Groot Onderhoud)

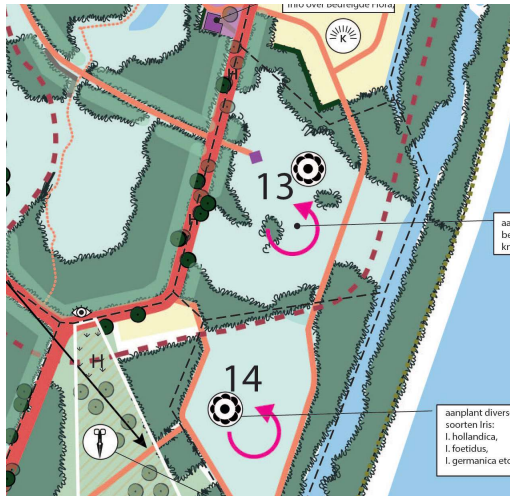

3. Instandhoudingsplan
(Ontwikkelrichting)

Minimap 1972

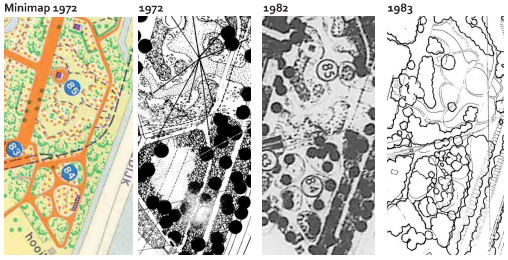

1972

1982

1983

Essentiële dragers

Essentiële invullingen

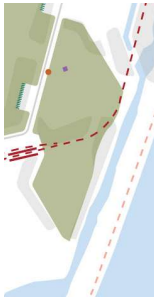

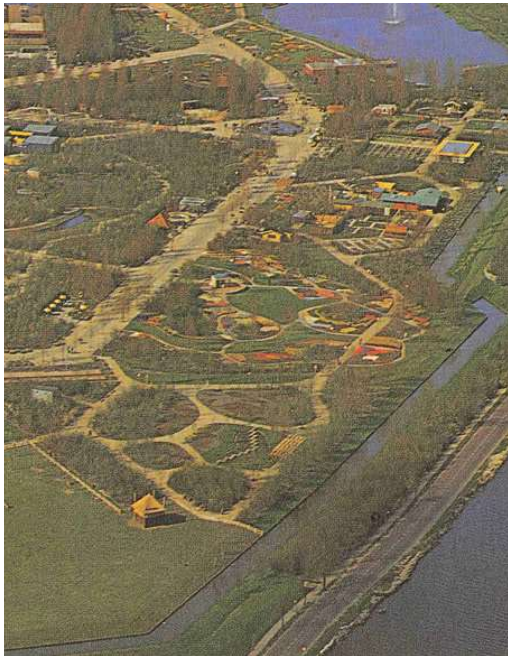

Toelichting

Monumentaal, in stand houden / renovatie d.m.v. groot onderhoud:
- Bordes met stenen keermuren
- Patroon van bestratingen
- Kleurrijke beplanting van vaste planten

Beschadigd Monumentaal Casco, herstel door groot onderhoud of dagelijks beheer:
- Herstel overkapping: kunststof koepel
- Tussen huidige beplanting in groepen met Dahlia's planten. (opslag dahlia knollen in een te plaatsen kast onder de schaapskooi, en in medebeheer met vrijwilligers)
- n.v.t.

In de toekomst te ontwikkelen / mogelijk herinrichting:
- n.v.t.

Instandhoudingsplan Monumentale Hoofdstructuur Amstelpark

1.15. Station Zuid en Koeweide

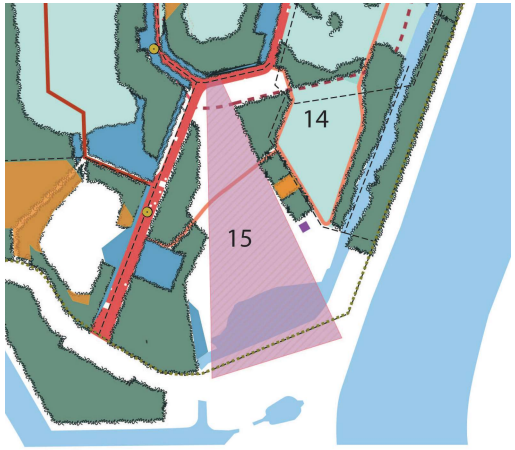

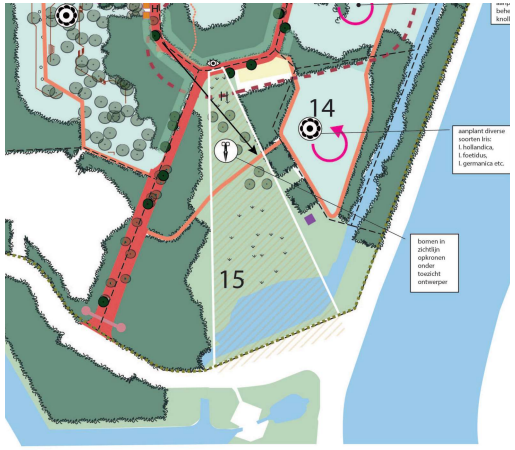

Toelichting

Monumentaal, in stand houden / renovatie d.m.v. groot onderhoud:
- Vista met enkele solitaire bomen
- Casco van bosgordels
- Koeienstal

Beschadigd Monumentaal Casco, herstel door groot onderhoud of dagelijks beheer:
- (Iets!) Opkronen van de solitaire bomen. Heel minimaal, alleen zodanig dat het zicht richting de Amstel weer vrij is.

In de toekomst te ontwikkelen / mogelijk herinrichting:
- Aantrekkelijk maken station Zuid dmv nieuwe beplanting

1. Schetsmatige Situatie 1972

Minimap 1972

1972

1982

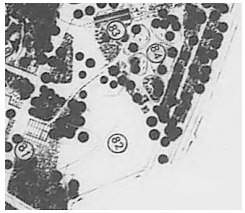

1983

Essentiële dragers

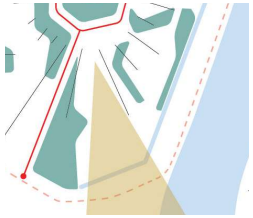

Essentiële invullingen

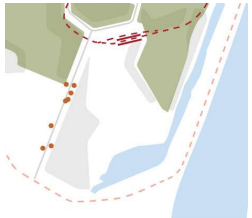

2. Monumental Casco
(In stand houden en herstel d.m.v. Groot Onderhoud)

3. Instandhoudingsplan
(Ontwikkelrichting)

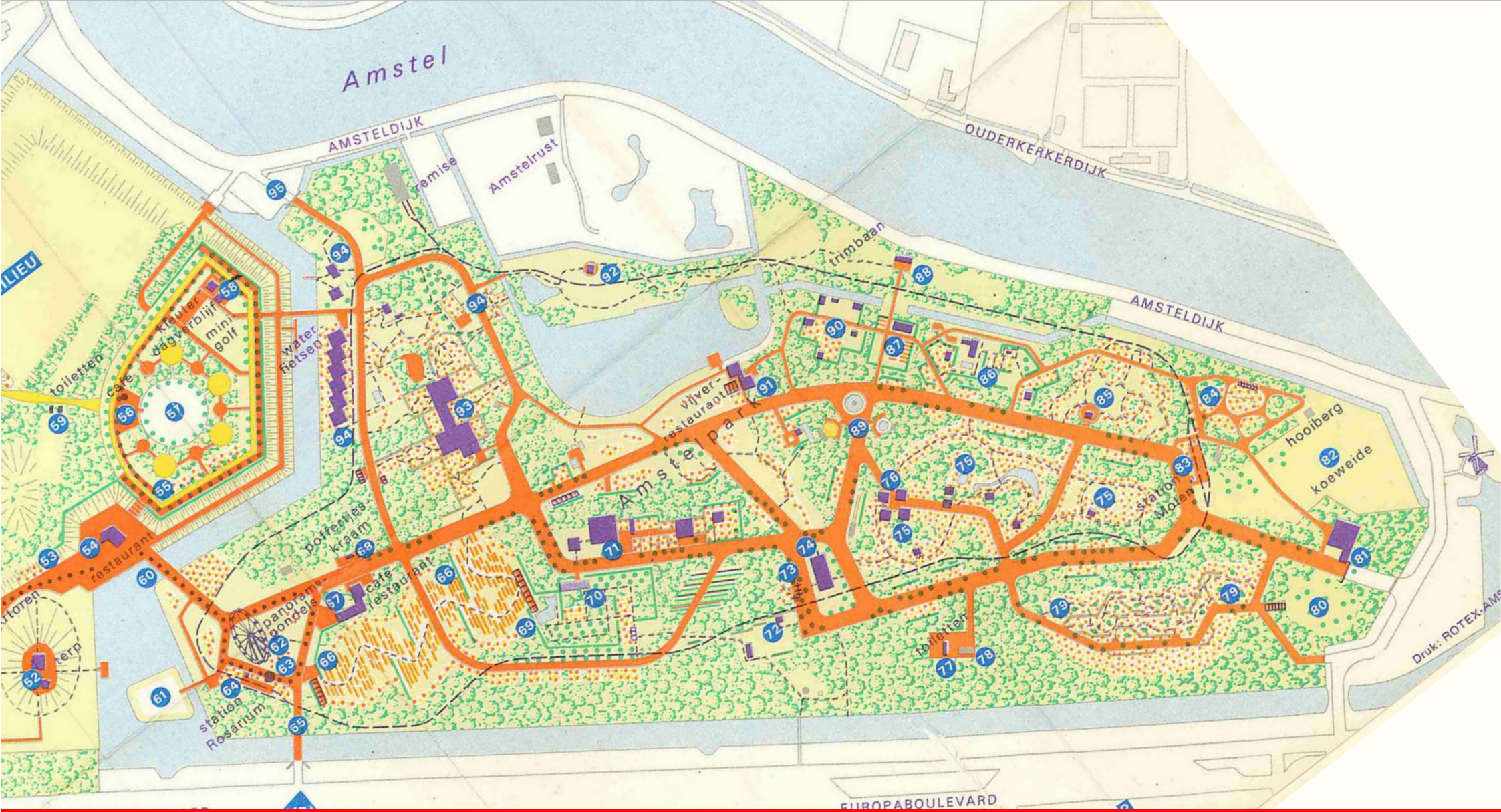

Amstelpark

Instandhoudingsplan Monumentale Hoofdstructuur

BIJLAGE 2: Kaarten op A3

Instandhoudingsplan Monumentale Hoofdstructuur Amstelpark

1. Schetsmatige Situatie 1972

LEGENDA:

Onderdeel van het monument:

- Grens gemeentelijk monument
- Waterstructuur
- Bosgordel
- Vista
- Hoofdroute
- Paden verhard
- Paden halfverhard
- Spoorlijn
- Hagen
- Bouwwerken origineel, nog steeds aanwezig
- Bouwwerken verdwenen
- Brug
- Indicatie verdwenen beplantingen
- Verdwenen Tuin, inrichting onbekend
- Bomen (indicatief)
- Gras

Bomen in hoofdroute:

- Boom in hoofdroute in rechthoekig plantvak
- Boom op rand hoofdroute (inham)
- Boom oorspronkelijk in hoofdroute (nu er buiten)
- Boom in hoofdroute, is verdwenen

ZONES:

Deze zones corresponderen met bijlage 1 van het instandhoudingsplan. Per zone is onderzoek gedaan naar de oorspronkelijke situatie, is het monumentale casco in beeld gebracht en is een aanzet gedaan naar mogelijke ontwikkelingen.

1. Bastion en Entree Noord (zie bijlage 1.1)
2. Entree, Doolhof, Minigolf (zie bijlage 1.2)
3. Internationale Inzendingen + Planten der Werelddelen (zie bijlage 1.3)
4. Rosarium (zie bijlage 1.4)
5. Modelboomkwekerij en Vijvertuin (zie bijlage 1.5)
6. Wonen met groen (zie bijlage 1.6)
7. Zichtas Glazen Huis en westzijde Vijver (zie bijlage 1.7)
8. Oostzijde Vijver (zie bijlage 1.8)
9. Rododendronvallei (zie bijlage 1.9)
10. Bedreigde Flora, Bedreigde Fauna (zie bijlage 1.10)
11. Volkstuinen, Schooltuinen, Hobbyland (zie bijlage 1.11)
12. Entree Oost en Trimbaan (zie bijlage 1.12)
13. Dahliarama (zie bijlage 1.13)
14. Iristuin (zie bijlage 1.14)
15. Station en Koeweide (zie bijlage 1.15)

TOELICHTING KAART

Instandhoudingsplan Monumentale Hoofdstructuur Amstelpark
Deze kaart maakt onderdeel uit van het Instandhoudingsplan Hoofdstructuur Amstelpark. Dit plan is het vervolg op het Cultuurhistorisch Onderzoek uit 2022. Op basis van dit onderzoek heeft het Amstelpark de status gemeentelijk monument gekregen. Het Instandhoudingsplan is opgesteld om het gehele monumentale casco in beeld te brengen, zodat de gemeente Amsterdam het park in stand kan houden.

Situatie 1972
Deze kaart geeft inzicht in de situatie van 1972 tijdens de Floriade. Deze kaart is samengesteld op basis van kaartmateriaal en (lucht) foto's uit deze periode. Helaas is er geen totaal kloppende oorspronkelijke tekening van de gehele Floriade uit die tijd. Delen zijn anders uitgevoerd, of op basis van inzendingen die niet meer terug te vinden zijn. Deze kaart laat (schetsmatig) de situatie zien hoe de Floriade in 1972 eruitzag.

Gemeente Amsterdam

Instandhoudingsplan Monumentale Hoofdstructuur Amstelpark			
Product	Kaart 1. Schetsmatige situatie 1972		
Ontwerper	n.v.t.	1300x900mm	
Tekenaar	N.S.	Schaal	1:1.000
Projectnr.		Datum	11-06-2024

Instandhoudingsplan Monumentale Hoofdstructuur Amstelpark

2. Monumentaal Casco (in stand houden en herstel dmv. groot onderhoud)

LEGENDA

- Grens gemeentelijk monument
- Bosgordel (monument Floriade '72)
- Bosgordel (Floriade '72), gekapt
- Bosgordel, na 1972 toegevoegd
- Bosgordel gekapt , te herstellen
- Bosschage na '72, te verwijderen
- Vista, Floriade '72, monument
- Waterstructuur (monument Floriade '72)
- Bomen, onderdeel van monumentaal casco
- Hagen (monument Floriade '72)
- Floriade tuinen (monument Floriade '72)
- Hoofdroute (monument Floriade '72)
- Spoorlijn (monument Floriade '72)
- Bouwwerken (monument Floriade '72)
- Pergola's en overkappingen (monument Floriade '72)
- Beeldbepalend, verdwenen, herstel kansrijk
  1. pergola entree rosarium
  2. paviljoen West-Berlijn (gesloopt tijdens voorbescherming)
  3. paviljoen Nieuw Land
- Brug (monument Floriade '72)
- Entreepoort

Sortiment bosgordels

Inheems en klimaatbestendig, mengsel van bomen, heesters en kruidlkaag

A. Bomen:
Haagbeuk
Esdoorn
Wintereik
Zomereik
Zwarte populier
Meidoorn
Zwarte els
Witte els
Schietwilg
Zachte berk
Ruwe berk
Winterlinde
Zoete kers
Es
Iep

B. Heesters, onderbeplanting
Meidoorn, eenstijlig en tweestijlig
Sleedoorn
Hazelaar
Veldesdoorn
Hondsroos
Egelantier
Vlier
Aalbes
Kruisbes
Zwarte bes
Mispel
Gelderse roos
Gele kornoelje
Rode kornoelje
Gewone vogelkers
Gewone kardinaalsmuts
Zuurbes

C. Kruidlaag: inheemse beplanting of stinzenplanten

NB. Exotisch sortiment en cultivars horen in de tuinen en niet in de bosgordels thuis

ZONES:

Deze zones corresponderen met bijlage 1 van het instandhoudingsplan. Per zone is onderzoek gedaan naar de oorspronkelijke situatie, is het monumentale casco in beeld gebracht en is een aanzet gedaan naar mogelijke ontwikkelingen.

1. Bastion en Entree Noord (zie bijlage 1.1)
2. Entree, Doolhof, Minigolf (zie bijlage 1.2)
3. Internationale Inzendingen + Planten der Wereldde len (zie bijlage 1.3)
4. Rosarium (zie bijlage 1.4)
5. Modelboomkwekerij en Vijvertuin (zie bijlage 1.5)
6. Wonen met groen (zie bijlage 1.6)
7. Zichtas Glazen Huis en westzijde Vijver (zie bijlage 1.7)
8. Oostzijde Vijver (zie bijlage 1.8)
9. Rododendronvallei (zie bijlage 1.9)
10. Bedreigde Flora, Bedreigde Fauna (zie bijlage 1.10)
11. Volkstuinen, Schooltuinen, Hobbyland (zie bijlage 1.11)
12. Entree Oost en Trimbaan (zie bijlage 1.12)
13. Dahliarama (zie bijlage 1.13)
14. Iristuin (zie bijlage 1.14)
15. Station en Koeweide (zie bijlage 1.15)

TOELICHTING KAART

Instandhoudingsplan Monumentale Hoofdstructuur Amstelpark
Deze kaart maakt onderdeel uit van het Instandhoudingsplan Hoofdstructuur Amstelpark. Dit plan is het vervolg op het Cultuurhistorisch Onderzoek uit 2022. Op basis van dit onderzoek heeft het Amstelpark de status gemeentelijk monument gekregen. Het Instandhoudingsplan is opgesteld om het gehele monumentale casco in beeld te brengen, zodat de gemeente Amsterdam het park in stand kan houden.

Monumentaal Casco
(in stand te houden d.m.v. groot onderhoud)
Deze kaart geeft het Monumentale casco weer van het Amstelpark. Het park is opgebouwd uit verschillende elementen die de basis zijn van het monument, en die in stand gehouden dienen te worden. Het Casco bestaat uit een structuur van Bosgordels, Hoofdroutes, Waterstructuur, Monumentale bruggen, Monumentale bouwwerken en een aantal monumentale tuinen. Al deze elementen staan op deze kaart weer gegeven, en dienen door middel van (groot) onderhoud in stand gehouden te worden of hersteld te worden.

Gemeente Amsterdam

Instandhoudingsplan Monumentale Hoofdstructuur Amstelpark

Product	Kaart 2: Monumentaal Casco		
Ontwerper	n.v.t.	1300x900mm	
Tekenaar	B.v.d.M / N.S.	Schaal	1:1.000
Projectnr.		Datum	11-06-2024

Instandhoudingsplan Monumentale Hoofdstructuur Amstelpark

3. Instandhoudingsplan (ontwikkelrichting)

Legenda

INSTANDHOUDEN

- Grens gemeentelijk monument
- Bosgordel
- Hoofdroute
- Vista
- Monumentale tuin
- Water
- Boom indicatief
- Heesterbeplanting
- Open ruimte, gras, beheer 'bloemen onder het mes'
- Ruigte en riet, NB. geen heesters en bomen
- Haag
- Monumentaal gebouw
- Monumentale bouwwerk: paviljoen, pergola
- Monumentale bouwwerk: schutting, muur
- Monumentale brug Floriade '72
- Monumentale brug latere periode
- Kunstzinnige entree
- Spoorlijn

HERSTELLEN

- Verdwenen bosgordels in monumentale tuinen en overige tuinen terugplanten met inheemse soorten
- Verdwenen bosgordel bij bebouwing terugplanten met inheemse soorten, onderbeplanting blijft laag.
- Bosrandbeheer ter plekke van versmalde hoofdpaden: aanplant bodembedekkend mengsel ofwel ontwikkelen laag blijvende inheemse flora
- Herstel hoofdroute, materiaal asfalt, waar passend verspreide bomen in ronde plantgaten toevoegen, molenstenen toevoegen, verwijderen verlichting
- Vista, herstel door verwijderen storende objecten, opkronen bomen, geen herplant bomen, verwijderen heesters
- Fontein te verplaatsen in zichtlijn
- Herbouw pergola / paviljoen
- Herstel en verplaatsen aanwezige koepel
- Herstel naar situatie 1972

TE ONTWIKKELEN - VOORSTEL

- Tuin niet-monumentaal, ruimte voor ontwikkeling
- Bloemenborders met haag Ontwerp door internationaal bekende ontwerpers
- Bloementuinen met vaste planten, grassen, bollen
- Paviljoen geinspireerd op inzending West-Berlijn Floriade 1972, functie nader te onderzoeken
- Haag als groene afscheiding terassen horeca
- Impuls voor inzendingen EEG-hoofdsteden 1972: aanduiding betreffende stad dmv markering duurzame herinrichting door jonge internationale ontwerpers met uitzondering van Rome
- Plaatsen Trimtoestel
- Impuls: kloppend hart van het park

OVERIG

- Bebouwing niet monumentaal
- Brug niet monumentaal
- Opstelling marktkramen Pure Markt indicatief
- Zichtlijn intern, in het park
- Stoppen met houden van exotische dieren zoals lama's
- Toelichtende Tekst
- Spelen
- Locatie voor (tijdelijke) kunst
- Openbaar toegankelijk Toilet aanwezig / nieuw

ZONES:

Deze zones corresponderen met bijlage 1 van het instandhoudingsplan. Per zone is onderzoek gedaan naar de oorspronkelijke situatie, is het monumentale casco in beeld gebracht en is een aanzet gedaan naar mogelijke ontwikkelingen.

1. Bastion en Entree Noord (zie bijlage 1.1)
2. Entree, Doolhof, Minigolf (zie bijlage 1.2)
3. Internationale Inzendingen + Planten der Werelddelen (zie bijlage 1.3)
4. Rosarium (zie bijlage 1.4)
5. Modelboomkwekerij en Vijvertuin (zie bijlage 1.5)
6. Wonen met groen (zie bijlage 1.6)
7. Zichtas Glazen Huis en westzijde Vijver (zie bijlage 1.7)
8. Oostzijde Vijver (zie bijlage 1.8)
9. Rododendronvallei (zie bijlage 1.9)
10. Bedreigde Flora, Bedreigde Fauna (zie bijlage 1.10)
11. Volkstuinen, Schooltuinen, Hobbyland (zie bijlage 1.11)
12. Entree Oost en Trimbaan (zie bijlage 1.12)
13. Dahliarama (zie bijlage 1.13)
14. Iristuin (zie bijlage 1.14)
15. Stallen en Koeweide (zie bijlage 1.15)

TOELICHTING KAART

Instandhoudingsplan Monumentale Hoofdstructuur Amstelpark
Deze kaart maakt onderdeel uit van het Instandhoudingsplan Hoofdstructuur Amstelpark. Dit plan is het vervolg op het Cultuurhistorisch Onderzoek uit 2022. Op basis van dit onderzoek heeft het Amstelpark de status gemeentelijk monument gekregen. Het Instandhoudingsplan is opgesteld om het gehele monumentale casco in beeld te brengen, zodat de gemeente Amsterdam het park in stand kan houden.

Instandhoudingsplan (ontwikkelrichting)
Naast het in stand te houden Monumentale Casco liggen in het Amstelpark een groot aantal tuinen van voormalige inzendingen die niet meer intact zijn, of waarvan de context zodanig is aangetast dat het de monumentale waarde heeft verloren. Deze locaties bieden kansen voor ontwikkeling in de toekomst. Op deze kaart zijn deze locaties in beeld gebracht, en denkrichtingen aangegeven. Wanneer voor deze locaties de middelen beschikbaar zijn, en een herinrichtingsproject gaat starten zal voor deze specifieke locatie een planvormingstraject starten met de daarbij behorende participatietrajecten.

Gemeente Amsterdam

Instandhoudingsplan Monumentale Hoofdstructuur Amstelpark

Product	Kaart 3. Instandhoudingsplan (ontwikkelrichting)		
Ontwerper	n.v.t.	1300x900mm	
Tekenaar	B.v.d.M.	Schaal	1:1.000
Projectnr.		Datum	11-06-2024

Amstelpark

Instandhoudingsplan Monumentale Hoofdstructuur
BIJLAGE 3: Lijst met wijzigingen d.m.v. groot onderhoud

Prioriteitenlijst met uitgangspunten per tuin

Instandhoudingsplan Amstelpark prioriteitenlijst

Status A Monumentaal Casco: Instandhouden B Monumentaal Casco verdwenen: Herstel d.m.v. (groot) onderhoud C niet waardevol: Mogelijke ontwikkeling	Onderdeel met evt nummer terreindeel	Actie	Instandhouden	Groot Onderhoud	Ontwikkelruimte
			I	GO	OW
A/B	*Bosgordels*	Instandhouden Bosgordels en terugbrengen verdwenen bosgordels, inheems sortiment toepassen (zie kaart 2)		GO	
A/B	*Hoofdpaden*	Terugbrengen bomen in ronde plantgaten, plek nader te bepalen. Afstemmen met oa. Pure Markt, brandweer		GO	
		Herschikken molenstenen (evt aanvullen uit Martin Luther Kingpark) of bijmaken.		GO	
		Verbreden randzone bij versmalde paden, verwijderen heesters, uitsterfbeleid bomen in padrand		GO	
		Verwijderen verlichting, afstemmen met V&OR verlichting		GO	
		Behoud van electrapunten voor evenementen		GO	
		Wayfinding toevoegen b.v. door uitbreiden ronde poef's met plattegrond. Dit vergt een plan m.b.t. wayfinding voor het gehele park (zie overige adviezen)			ow
A	*Vista's*				
A	*1. Vista Koeweide*	Opkronen bomen (alleen onderste takken zodat men op stahoogte er net onderdoor kan kijken), bij sterfte bomen terughoudend herplanten	I		
A	*2. Vista Glazen Huis-Vijver*	Opkronen bomen (alleen onderste takken zodat men op stahoogte er net onderdoor kan kijken), bij sterfte bomen terughoudend herplanten		GO	
B		Verplaatsen fontein in zichtas		GO	
B		verplaatsen speelobject naar bastion of niet-monumentale thematuin		GO	
A	*3. Vista Entree-Rai*	Vista richting RAI vanaf brug naar bastion is historisch en landschappelijk belangrijk. RAI was deel van Floriade '72.	I		
B	*4. Vista Bastion richting Amstel*	Creëren zitplek met zicht richting Amstel. Verwijderen onderbeplanting bij entree Amstelzijde. Opkronen bomen			OW
		Maken totaalplan na inzicht op ontwikkeling Zuidasdok			OW
A	*15. Koeweide*	Beheer door begrazing met koeien en paarden doorzetten.	I		
A	*Diverse bruggen*	Insstandhouden oorspronkelijke bruggen en entreepoort aan Europaboulevard	I		
A/B	*3. Internationale inzendingen*	Herkenbaar maken inzendingen door middel van naam van inzendende land of stad + achtergrondinfo van de desbetreffende inzending en de EEG. (EEG-landen of -hoofsteden)		GO	
		Vormgeving naamborden nader te bepalen, huisstijl in samenhang met opdracht aan bureau voor wayfinding (zie overige adviezen)		GO	
		Prijsvraag organiseren voor hedendaagse invulling verdwenen inzendingen			OW
		Terugbrengen paviljoen West-Berlijn op nabijgelegen centrale locatie in het groen (invulling n.t.b.)			OW
		Herstel Japanse Tuin, nader onderzoek door specialist op gebied Japanse tuinen		GO	
		Herstel Belgie; formele kloostertuin beheerd door derden: bv kruiden kweken		GO	
		Verwijderen quasi-Japanse tuin, omvormen tot bosgordel zie tek 2.		GO	
		Gazon bij vijver terugbrengen naar oorspronkelijke bosgordel		GO	
		"door" een heldere ruimte heen ligt.			OW
		Onderzoek mogelijkheden herbouw paviljoen West Berlijn. Eventueel in het nieuwe hart van het park.			
A/B	*3. Planten der Werelddelen*	Paden aanbrengen, centrale veld goed ontsluiten (locatie voormalig Kas Planten der Werelddelen)			OW
		hart van het park creeren: combinatie van natuurspelen, horeca/culturele of maatschappelijke functie + toiletvoorziening (dit vergt nader ondezoek m.b.t. vastgoed in het gehele park)			OW
		terugbrengen paviljoen West-Berlijn: functie horeca /culturele of sociale functie (dit vergt nader ondezoek m.b.t. vastgoed in het gehele park, zie overige adviezen)			OW
		NB niet op originele locatie, Inzending West-Berlijn dient als inspiratie voor architectuur			
		Schuttingen (Zwartgeblakerde zijn origineel) Japanse tuin herstellen, doorgang - poort- maken naar noorden		GO	
		Technische installaties aan schutting anders en uit het zicht oplossen		GO	
A/B	*14. Iristuin*	toevoegen diverse Irissoorten deels conform oorsponkelijke plan zie Catalogus Floriade '72 maar ook andere irissoorten. Dit vraagt verder onderzoek naar de mogelijkheden.		GO	

A/B	*9. Rododendronvallei*	herstel geinspireerd op situatie '72 (gepland 2024/2025)		GO	
A/B	*13. Dahliarama*	Dahliabeplanting terugbrengen, als aanvulling op aanwezige vaste planten: beheer door vrijwilligers, liefhebbers,		GO	
		op te richten tuinclub			OW
		Herstellen originele koepel op het verhoogde terras.			
A/B	*7. Wonen in groen*	herstel hagenstructuur		GO	
		deeltuinen ontwikkelen: in beheer bij derden/vrijwilligers			OW
		horeca/culturele of maatschappelijke functie in 'Rietveldhuis'			OW
A	*2. Doolhof*	instandhouden	I		
A	*10. Bedreigde Flora*	verbeteren watervoorziening door aan te leggen helofytenfilter: Dit vraagt hydrologisch onderzoek	I		OW
		reparatie lekkende waterbodems van vijvers en waterpartijen		GO	
		beheer conform beheerplan bedreigde flora			
		verwijderen opgaande heesters in zone langs paden		GO	
		voormalig zeehondenverblijf opnemen in plan, schuttingen en nachthok verwijderen, pad aanleggen		GO	
		nieuwe toegang maken via Schaapskooi, i.c.m. met ontwikkeling bv Heidetuin		GO	
		voortzetten ecologisch beheer met vrijwilligers	I		
C	*Schaapskooi*	Functie informatievoorziening over bedreigde flora			
		met respect voor bosuil (nestkast in de nok)			
		context herstellen: deeltuin met taxushaag en heide, toegangspad			
		vorstvrije opslag Dahliaknollen			
A	*2. Doolhof*	instandhouden	I		
B	*1. Bastion*	behoud van karakteristieke groene lijst rondom van bomen en brede hagen	I		
		herstel rondwandeling + zitplek met vista richting oosten naar de Amstel		GO	
		ontwikkelen planuitwerking voor gehele gebied met inbegrip van verhuurde woning, horeca en verhuurd speelterrein			OW
		uitwerken plan voor logistiek tereindeel naar aanelding van ontwikkeling Zuidasdok en wegverbredinmg A10			OW
					OW
B/C	*4. Rosarium*	herstel entree noordzijde met pergola		GO	
		verleggen doorgaande slingerroute, aansluiten op Planten der Werelddelen		GO	
		aanleg bloemborders van bekende ontwerpers met beheer met vrijwilligers			OW
		(terugvaloptie) proefborders volgens nieuwe Puccini-groen beleid gemeente			OW
		richting plantvakken geinspireerd op'72, oude en nieuwe hagen als structurerende elementen			
		herstel bosgordels zie kaart 2			
B/C	*5. Vijvertuin*	herstel vijverbeplanting en randbeplanting		GO	
		aan een zijde aanbrengen natuurvriendenlijke oever		GO	
		aanpassen route naar Modelboomkwekerij conform situatie'72 : herstellen ruimtelijke relatie		GO	
B/C	*5. Modelboomkwekerij*	herstel inrichting en padenstructuur grotendeels gebaseerd op plan'72 : relatie vivjertuin herstellen		GO	
		afbreken en afvoeren aanwezige kas t.b.v. relatie met vijvertuin		GO	
		bouw paviljoen / werkschuuur architectuur aansluitend bij schaapskooi en rietschuur			OW
		beheer door derden: Maatschappelijke partners			
		mogelijk deel pluktuin			
		combinatie mogelijk met beheer Dahlia's in Dahliarama			
		combinatie mogelijk met beheer Kloostertuin			
B/C	*2. Entreeruimte*	showtuin met bloemen: ontwikkelen monumentwaardige entree met verwijzing naar Floriade '72 bv. Tulpen		GO	
		verbeteren wayfinding, plattegrond bij entree, overzicht evenementen		GO	
		duidelijke aanduiding functie stationsgebouw en plaats van loket		GO	
		horecafunctie met terras aan park in Amsteltrouw			OW
		buiten het openingsregime houden van Amsteltrouw en Rosarium			OW
		herstel bosgordels, zie tekening 2		GO	
B/C	*6. coniferentuin*	Herstel bosgordel aan zuidzijde coniferentuin	I		
		instandhouden coniferentuin: bij sterven bomen vervangen door klein blijvende coniferen	I		

B/C	***3. Entree Noordoostzijde***	verwijderen onderbeplanting, opkronen bomen, terughoudend terugplanten bij sterfte bomen zie Vista's Dit hangt samen met herstel rondwandeling Bastion		**GO**	
C	***10. Bedreigde Fauna***	beeindigen houden van walibi's terreindeel omzetten in natuurspeelbos als deel van bosgordel verwijzing naar dieren in de vorm van speelobjecten of speelaanleidingen			**OW** **OW** **OW**
C	***6. deeltuin met vijver en houten wand***	verwijderen, context ontbreekt, omzetten in gras		**GO**	
C	***8, 12 Trimbaan***	herstel plekken met sportaanleidingen en trimtoestellen. Inspiratie: trimmen in de jaren '70.		**GO**	
C	***2. Minigolf***	aanvraag voor nieuw/verbouw horeca met kleine uitbreiding honoreren in ruil voor openstellen toiletten, en op voorwaarde van architectuur die aansluit bij de sfeer van '72, en niet vergroten bouwoppervlak. Hiertoe beeldkwaliteitsplan opstellen. Beoordeling door oa. TAC			 **OW**
C	***8. Oostzijde Vijver (Nieuw Land)***	Spontane opslag bomen verwijderen, oorspronkelijke overkapping plaatsen met zicht op vijver, padenstructuur herstellen, plaatsen trimtoestellen		**GO**	
C	***11. Volkstuinen, schooltuinen, hobbyland***	De presentatieruimte gebruiken voor kunst en natuur in het park	**I**		**OW**
C	***7. Muren zuiddeel wonen met groen***	teruggeven aan de natuur, minimaal beheer met oog op veiligheid verwijderen omringende verharding	**I**	 **GO**	
C	***15. Station-zuid***	beplanting rond perron terugsnoeien en eventueel aanpassen		**GO**	
C	***10. Oorspronkelijke nachthok Walibi's (zwart hout)***	Functie als speelhuisje, werkschuur of als verblijfplaats vleermuizen		**GO**	
C	***10. Metalen nachthok Walibi's na '72***	Verwijderen		**GO**	
C	***10. Zeehondenverblijf***	verwijderen, context ontbreekt		**GO**	
C	***3. Diverse overige schuttingen***	verwijderen		**GO**	
C	***2. Amsteltrouw***	onderzoek horecafunctie. In combinatie met maatschappelijk werk? Terras aan parkzijde. Sluis van hekken en rolhek als poort. Hierdoor avondopenstelling mogelijk maken onafhankelijk van park.			**OW** **OW**
C	***6. Pannekoekenhuis De Hop (aan de vijver)***	Verbeteren uitstraling terras en bebouwing, met haag als groene overgang met park			**OW**
C	***kunstzinnige poorten***	instandhouden	**I**		
C	***losse kunstwerken en beelden***	kunst van na '72 verwijderen uit monumentale vista's en monumentale tuinen kunst cureren door deskundige, verwijderen kunst van slechte kwaliteit (mozaiek-eieren) Losse kunstwerken: Adviescommissie voor de kunst Zuid een rol geven in het inpassen van permanente kunstwerken, hiermee terughoudend zijn – plekken moeten als geschikt zijn aagegeven (alleen in te ontwikkelen locaties bv voormalig hobbyland) . Tijdelijke kunst uitingen beperken in tijd, gekoppeld aan exposities in het vastgoed in het park.	**I** **I** **I**		

Colofon

Opdrachtgever
V&OR Reindert Bant

Ontwerpteam
Nadine Schiller - Senior ontwerper openbare ruimte
Boto van der Meulen - Senior ontwerper openbare ruimte

Met dank aan
Jeroen Favot - Stadswerken
Louis Canha - Stadswerken
Monique van Drunen - Monumenten & Archeologie
Lara Voermans - Kunsthistoricus
Joost Emmerik - Landschapsarchitect
Yvonne Meekes - Ingenieursbureau
Luus de Vries - Ingenieursbureau